

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:
să primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

Un cuvânt către cititori.

Incepând cu numărul de față, conducerea „Foi Poporului” s'a încredințat celui, ce iscălește aceste rânduri. Când am luat asupra mea această sarcină, am știut, că față cu singurul drept ce mi-l oferă ea, — dreptul de a trăi, de a avea și eu pâinea mea de toate zilele, — am o mulțime de datorințe, unele mai mari ca altele.

Dela început a trebuit să-mi dau seamă, că în momentul, când am prins în mână condeiul, pentru a redacta această foaie, am luat asupra mea îndatorirea de a crește un mare număr de oameni, care în setea lor după învățatură, după o vorbă înțeleaptă, după un sfat, de care are lipsă în greul vieții, își îndreaptă ochii rugători, către noi, cărturarii.

De aceea pentru a putea îndeplini în mod cinstit misiunea, la care m'am angajat, am pus în cumpăna judecării sufletul meu, de unde trebuie să pornească toată acțiunea mea viitoare. Căci nu este de ajuns pentru un dascăl, și mai cu seamă pentru un luminător al poporului, să-și priceapă numai meseria, ci el trebuie să și simțească aceea ce zice și aceea ce face. În sufletul lui trebuie să incolțească orice porniri, să se nască orice fapte, pe care voește să le pună în serviciul neamului său. Numai atunci ostenețele sale vor putea da roade bune și sănătoase.

Urmând lucrarea harnicilor mei antemergători, am credința, că mi-am îndeplinit în parte sarcina, ce am luat-o asupra mea.

N'am decât să răsfoiesc trecutul acestei gazete, și îndată mi-se va deschide calea, pe care trebuie să apuc și eu de aci înainte. Neuitatul Ioan Russu Șirianul, cel care a pus întâiele baze ale „Foi Poporului”, a știut prin cinstea, ce l'a călăuzit și prin curățenia simțirilor sale românești, să o așeze în adevăratele ei ogașii. A trezi pe țaranul nostru din amorțiala, în care a zăcut de veacuri, a-i desvolta gustul pentru învățatură, a-i încălzi sufletul, a-i aprinde dragostea față de neamul lui, față de limba și de datinile lui, rămase toate din tată în fiu, au fost pentru Russu Șirianul rugăciunea de toate zilele, pe care a îmbrăcat-o în forme ușoare la înțeles și grele la cumpănit, în coloanele acestei foi.

Urmașul lui Russu, dl Silvestru Moldovan prin stăruința și munca sa neobosită a știut să țină multă vreme

aprins focul sacru, să dea viciață acestui organ de publicitate, atât de necesar pentru nutrirea sufletului țaranului nostru.

Nu mai încape îndoială, că rostul poporului în frecările zilnice ale vieții a luat o întorsătură mai prielnică, pentru lipsurile ființei lui. Astăzi poporul de rând nu mai poate fi amestecat într'un ocol cu dobitoacele și nu mai poate fi pus să tragă în jug alătura de ele. Ba ce e mai mult, însuș acest popor a fost chemat să ia parte la trebile țării, pentru că s'a văzut, că nu mâna de boierime este adevărata putere a statului, ci masele mari ale poporului, țărănimea este, care îi dă tăria și care-l susține.

Ce e drept, că poporul nostru în urma stărilor vitrege în care trăim în țara aceasta, n'a prea avut parte de a fi băgat în seamă de domnii dela cărmă. Ceeace s'a uitat în trecut însă, va trebui să se facă în viitor, pentru că nu suntem o mână de oameni, ci un neam întreg, care grăiește vorbă românească. Un vierme îl poți strivi supt talpa piciorului, un stejar însă cu rădăcini prinse adânc în glia strămoșiască e greu să-l dai în lături.

Iată de ce, noi cărturarii și toți cei care au învățat o slovă românească suntem datorii a lumina poporul asupra rostului vieții lui și a-l călăuzi pe potecile, care duc mai curând la izbândă.

Dealtcum ne-am dat bine seama, că fără popor nici noi nu ne putem mișca înainte. Un dascăl, un preot, un avocat, un profesor, ori câtă deșteptăciune ar avea, fără ajutorul poporului nu o poate urni din loc. În drumul greu al vieții au și ei lipsă neapărată de sprijinul țaranului nostru. În viața politică sprijinul acesta are o însemnătate și mai mare. Ce ar putea face de pildă războirea neputincioasă a unui deputat, față de năvala contrariilor lui cu mult mai tari și mai numeroși, dacă poporul n'ar sta la spatele lui? Un cuvânt al lui s'ar pierde în haosul de urlate turbate, o plângere a lui ar fi nesocotită și luată în râs, o invinuire ar atrage asupra celui ce a rostit-o pumnul dușmanului. — Ochiul ager al poporului deci, este chemat să vegheze asupra luptelor noastre dela centru, *să se încrunte*, atunci, când urgia dușmanului să aruncă asupra reprezentanților noștri, și să se îndulcească, când ni-se face dreptate.

Dar țărănimea noastră are de îndeplinit și acasă o sfântă datorință.

În timpul din urmă am băgat cu toții de seamă, cum să ridică din mijlocul nostru câte o nălucă, câte un

popă, ori un dascăl rătăcit, care ne face senine amăgitoare, pentru a apuca pe cărări greșite. Nălucile acestea, supt aripa ocrotitoare a guvernelor ungurești ajung deputați în casa țării, fără învoirea poporului pe care-l reprezintă, fiind aleși de oameni fără judecată, plătiți anume. Cu felul de gândire al acestor năluci noi nu ne putem împăca și nu putem găsi cu cale, să vorbiască în numele nostru niște secături, care ne ia în batjocură datinile moștenite dela strămoși, rid de limba noastră și să îmbogățesc pe ei, înfigând în vetrele noastre sărăcia.

Poporul este chemat deci să-și ridice glasul său amenințător împotriva acestui soi de lăpădături și să le strige, să înțeleagă:

„Cine nu-i cu noi, e în contra noastră!” Acum, mai mult ca ori-când, trebuie să fim cu ochii-n patru. Trebile mari, care sânt de pus la cale în urma cerințelor vremurilor de astăzi, cum este *votul obștesc*, mai înainte de toate, au băgat în mare spaimă nobilimea care singură avea până acum frânele țării în mâinile sale. Spaima este cu atât mai mare, cu cât M. Sa Împăratul nostru, dorește însuși să vadă poporul cîrmuindu-se el pe el, și să nu fie numai unealtă în mâinile grofilor. De aceea cei-ce stau astăzi la cărma țării caută în chip și formă să zădărnicească dorința Împăratului, care este și a tuturor popoarelor din țara aceasta. În scopul acesta nobilimea să trudește să-și caute partași și în straturile poporului nostru. La oala cu păsat să îmbie mulți flămânzi, care n'au nimica sfânt pe lume. Capul viperelor ăstora trebuie zdrobit, înainte de a putea înfige venin în organismul nostru.

Ne ajutorăm și pe noi și scăpăm și țara de primejdie. Iată de ce zic să fim cu ochii-n patru.

Ziarele noastre sânt datoare să dea în primul rând semnalul de alarmă, și să cheme poporul la lupta pentru apărarea limbei și credinței strămoșești, iar la rîndul său, fie-care fiu al neamului nostru are sfânta datorință, de a alerga fără șovăire să apere flamura națională. — Numai așa ne vom putea ajunge ținta dorită, numai așa vom putea lăsa urmașilor neatinsă bogăția comorilor noastre naționale și numai așa vom putea avea dreptul ca nepoții noștri să ne sădiască flori pe morminte.

Dumnezeu sfântul să ne stea în ajutor!

George Stoica.

Sibiu, 11 Martie n.

In lungul și latul țării. Conducătorii politicei ungurești au pornit-o de pe acum în lungul și latul țării, ca să-și câștige partizani îmbătând lumea cu apă rece.

Contele Tisza a plecat dela Orade la Seghedin, unde a vorbit tot în felul cum s'a pronunțat la Oradea-mare. Oamenii cinstiți, care pretind votul universal l-au primit cu oauă clocite, știind, că Tisza e dușman unei reforme electorale cum se cade.

Contrarii lui Tisza, care au scăpat cionlanul din mână, Kossuth și Apponyi s'au grăbit și ei să arete lumea, care sunt dorințele lor pentru „pacea” internă și „prosperarea” poporului maghiar. Amândoi au fost la Czegled, unde au spus că ei vreau bancă autonomă, (ungurească de stat) vreau limbă ungurească în armată, vreau o reformă electorală, care să întărească poporul unguresc și să-l facă stăpân asupra celorlalte neamuri din țară.

Atâta numai că nici *Impăratul* și nici noi *Români* nu vrem cum vrea Kossuth și Apponyi și dorința noastră încă trebuie să tragă în cumpănă.

Nou ministru al învățământului. Noul ministru al învățământului, contele Ión Zichy a depus în Lunia trecută jurământul înaintea M. Sale Impăratului.

După depunerea jurământului noul ministru a fost primit în audiență de Monarch.

Tot atunci primul ministru, contele Khuen Héderváry a avut audiență la Impărat căruia i-a povestit cum merg treburile politice în Ungaria. Lucruri bune, cei drept că nu i-a putut spune.

Săptămâna politică.

Vorbirea contelui Tisza.

Evenimentul politic de căpetenie al săptămânei acesteia a fost vorbirea contelui Ștefan Tisza, fost ministru președinte al țării, vorbire ținută cu prilejul constituirei noului „partid național al muncii” în Oradea-mare.

Data fiind personalitatea contelui Tisza și viitorul politic ce-l așteaptă, vorbirea lui trebuie considerată de un eveniment de mare importanță mai cu seamă pentru situația noastră a Românilor, față de care contele Tisza, — dacă în adevăr a și simțit ceea-ce a spus — s'a exprimat cu oarecare reavoință.

Fostul ministru președinte al țării a zis între altele, că pacea între popoarele țării acesteia este singura garanție care poate asigura dezvoltarea economică și culturală, așa cum a înțeles-o pe vremuri oamenii mari ai ungarilor cum a fost de pildă Deák Ferencz. Mulți dintre politicianii Ungariei însă n'au înțeles sau n'au voit să înțeleagă acest lucru și prin tot felul de uneltiri au căutat să producă zizanie între locuitorii de diferite limbi ai țării și să strice armonia între națiune și coroană.

Legile care au fost aduse de guvernul trecut al coaliției n'au putut decât să măriască dușmânia între deosebitele neamuri din țară.

Este o mare greșeală a zis Tisza că s'a schimbat legea făcută de guvernul liberal de mai înainte (vorbește de proiectul Berzeviczy) referitoare la învățământul public. Și greșeala aceasta s'a mărit prin ordinațiunea ministrului Apponyi, în care dă ordin ca până și studiul religiei să se învețe în limba ungurească.

Ținta guvernelor ungurești nu este să instrăineze unele de altele naționalitățile de altă limbă din țara aceasta, ci să le apropie, să le împrietinească pentru o lucrare comună. Și dacă vorba aceasta este spusă pentru toate naționalitățile din țară pentru România are o îndoită valoare.

Românii, ca și Ungurii n'au nici o sprijină în nici o parte. Și ei ca și noi sânt inconjurați de popoare streine, cătră care în

timp de pericol nu-și pot întoarce privirea. Dacă le și stă la spate regatul liber al României, ei (Românii) nu se pot mângâia cu speranța de apărare, pentru-că statul român este prea mic față de dușmanii din jur, care sânt cu mult mai tari.

Interesul și al Ungurilor, ca și al Românilor este deci o conlucrare pacinică la întărirea monarhiei austro-ungare, între granițele căreia să pot apăra.

Trebuie deci curățit drumul de piedecile, ce ni-s'au pus în cale și să căutăm a duce la îndeplinire o învoială, o unire între cetățenii țării.

Un partid moderat român este idee nenorocită, o idee născută moartă. Un partid moderat român nu poate, decât să mărească dușmăniile de rasă, pentru-că organizația aceasta nu poate fi ceva sănătos.

Să vie *adevărații conducători* ai poporului să stea cu noi de vorbă asupra nevoilor țării. — Noi — a zis mai departe Tisza — vrem să desființăm și partidul actual al naționalităților, contopindu-l cu al nostru, în scopul unei lucrări comune. Unguri, români, slovaci, sirbi, nemți trebuie să-i unim în un singur partid, cu același program de muncă, pentru-că toți au aceleași interese. Cât privește dezvoltarea noastră liberă pe terenul culturai naționale contele Tisza a zis, că e de datoră ori-cărui guvern a da popoarelor din țară dreptul, de a-și desvolta liberi limba, religia și cultura lor. Fiecare naționalitate are dreptul de a învăța studiul religiei în limba maternă.

Cam acestea le-a spus contele Tisza la Orade. Cuvintele lui însă nu sânt destul de limpezi, pentru a ne servi drept garanție. De altcum nici nu le putem da nici un crezământ, pentru-că întotdeauna ne-am înșelat în promisiunile guvernelor ungurești și ale politicienilor unguri dela cărmă.

În special contele Tisza, o fi având el bune intenții, dar faptele lui îl dau de gol.

Cetitorii noștri își aduc aminte de vorbirea lui din Camera Magnaților, atunci când a scos limbi de foc împotriva ori-cărui guvern care s'ar purta mai omenește cu noi și mai ales când a ridicat *pumni de amenințare împotriva votului obștesc*.

Dar și în vorbirea dela Orade lasă să i-se vadă ghiarele prin sac, atunci când condamnă legea lui Apponyi și laudă pe a lui Berzeviczy, care avea aceleași păcate. Dușmanii votului universal sânt și dușmanii noștri, ori-cât de frumoase ar fi cuvintele lor. Astea sânt numai amăgiri, vorba vulpei, când a făcut pe corb să lase din cioc bucata de caș.

Afacerea votului obștesc n'a pomenit-o de loc în cuvântarea sa, ceea-ce însemnează, că-și păstrează părerea sale de mai înainte.

A spus însă ceva, care pe noi Românii ne jicnește foarte mult și mărește neîncrederea, care am avut-o totdeauna față de conducătorii statului. — A accentuat anume, că va prigoni pe „agitatori” și va tinde la desființarea partidului naționalităților.

Cuvântul acesta singur este de ajuns, pentru a ne documenta, ce gânduri urite nutrește contele Tisza față de noi. De aceea putem spune fără teamă, că este cea mai mare nelegiuire, ce o poate face un om de stat ungar, care ar îndrăzni să împiedece activitatea partidului naționalităților, singurul, care lucrează în baza principiilor constituționale, singurul care respectă legile fundamentale ale țării și care operează o controlă în activitatea parlamentului.

Nu se poate desființa un partid, care reprezintă interesele a trei milioane de Ro-

mâni la poșta ori-cărui politician ungar, care vrea să ungerizeze țara la comandă.

Noi Românii vom ști să ne apărăm drepturile noastre, într'o țară, care nu este numai a contelui Tisza și a fraților lui de sânge, ci este și a noastră a tuturor.

Apponyi e supărat foc.

Nici nu putea fi altfel. Vorbirea contelui Tisza a stîrnit o adincă indignare și mânie în inima contelui Apponyi, care credea, că legile lui o să scape ungerimea de peire.

În clubul din Pesta Apponyi a zis, că îl prinde mirarea, că Tisza a ajuns atât de departe în pretenia lui cu naționalitățile.

Mișcarea electorală.

Frământările alegerilor încep a să simți și în unele părți locuite de Români. Astfel fruntașii din părțile Arieșului anume dnii Emil Kozmoș Alexandrescu, Dr. G. Păcăceanu, Dr. Valer Moldovan și Dr. Ioan Olteanu au convocat clubul comitatens român la o conferență pe ziua de 10 Martie st. n. în care sau desbătut trebile de aranjat în fața alegerilor ce să apropie.

Intrunirea s'a ținut în Murăș-Ludaș.

Fiind vorba aici de cele mai de căpetenie interese ale neamului nostru credem, că și celelalte ținuturi vor lua în grabă aceleași măsuri, ca să nu ne găsiască luptele nepregătiți.

Din România.

Sărbătorirea Dnui Titu Maiorescu.

Cu prilejul aniversării a 70-a dela nașterea învățatului profesor universitar Titu Maiorescu, cercurile literare și științifice din România au ținut să aranjeze serbări în onoarea acestui meritos savant.

„Academia Română” al cărei membru este dela înființarea ei, a ținut în Vineria trecută o ședință intimă, pe care o consacrată sărbătoririi Dnui Maiorescu.

A vorbit președintele „Academiei” dl Saligny, arătând întreagă munca politică și literară a învățatului profesor. Dl. profesor Onciul a citit un document, în care este înscrisă toată activitatea dnui Maiorescu în „Academie”.

Bătrâna revistă „Convorbiri literare” a eșit cu acest prilej în număr festiv, care a fost predat celui sărbătorit de cătră Dl Barbu Delavrancea, conducătorul unei deputațiuni de scriitori și preteni ai revistei. Dl. Delavrancea a salutat în termeni călduroși pe dl Maiorescu, iar acesta a mulțumit foarte mișcat pentru semnul de dragoste, ce i-se arată.

Dl Maiorescu sărbătorit la Viena.

Societatea studenților români din Viena „România Jună” încă și-a ținut de datorință de a-și arăta stima față de cel mai iubit profesor și cel mai iscusit savant al neamului nostru.

În ședința dela 1 Martie profesorul universitar Meyer Lübke, care a primit tocmai atunci diploma de membru de onoare al societății a vorbit în cuvinte foarte elogioase despre dl Maiorescu că profesor. Seara a avut loc o convenire socială, unde vrednicul tânăr Mihai Popovici a închinat o întreagă vorbire activității rodnice a dnui Titu Maiorescu.

Nou primar al Capitalei.

Primăria orașului București a ajuns iarăș supt conducerea Dnui I. Procopie Dumitrescu, fost multă vreme primar al Capitalei supt partidul liberal.

Cu prilejul acesta fostul primar dl Vintilă Brătianu a ținut o frumoasă cuvântare arătând încrederea ce a are în urmașul său. Dl Procopie Dumitrescu. Noul ales a declarat, că va conduce opera frumoasă începută de antecesorul său.

Noi directori ai Băncii naționale.

Luni în săptămâna trecută au fost aleși noi directori la „Banca Națională”. Au intrat majoritatea voturilor Dnii Anton Carp, fost ministru și Vintilă Brătianu, fostul primar al Capitalei.

Mișcarea culturală și artistică.

Asociațiunea din Arad.

Zilele de Joi și Vineri din săptămâna trecută au fost pentru societatea românească din Arad și din împrejurime adevărate sărbători naționale: asociațiunea culturală din Arad și-a ținut atunci a doua adunare gene-

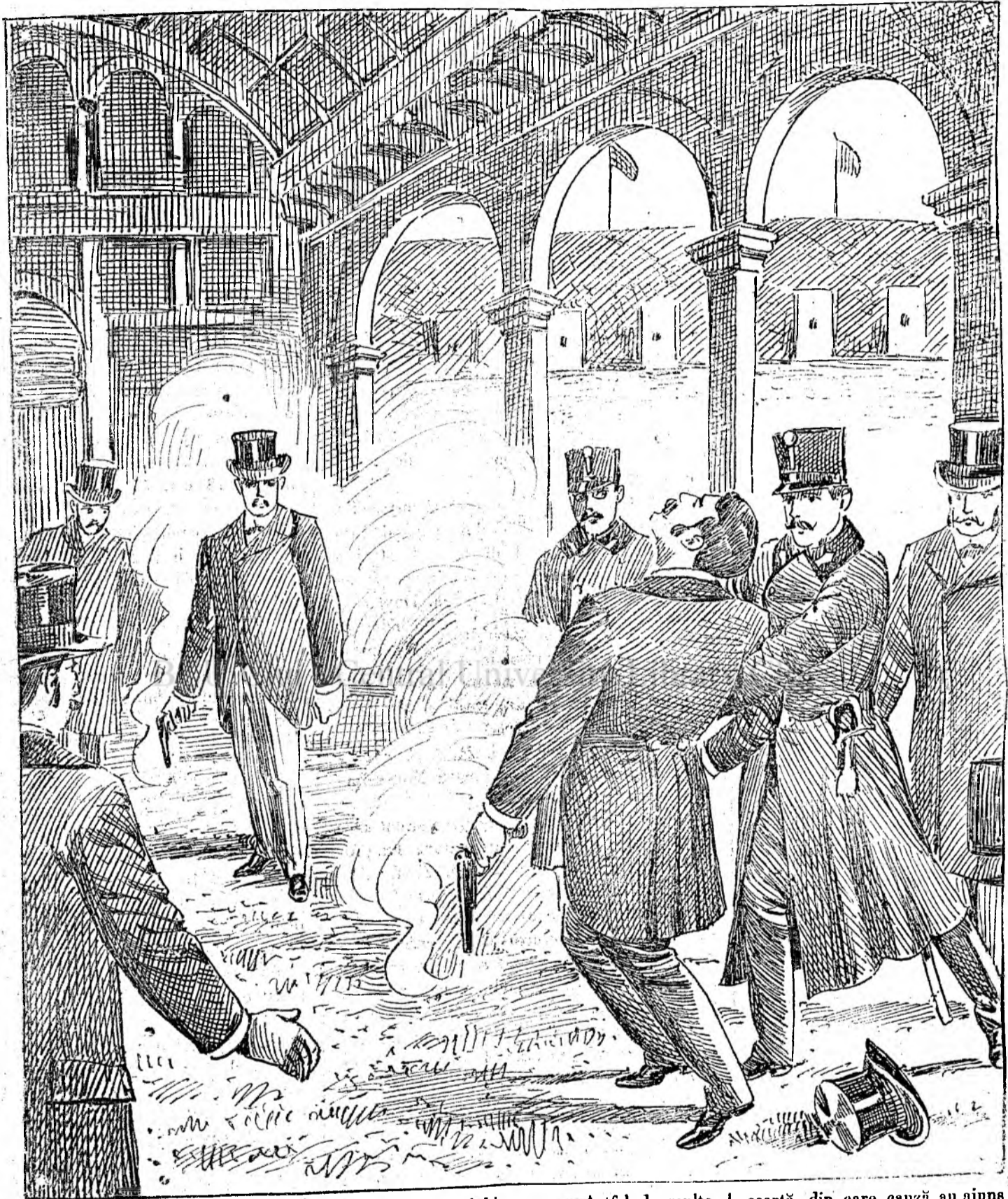
rală. Cu prilejul acesta „Reuniunea femeilor române” din părțile acestea a aranjat un bal costumat la care a luat parte o mulțime mare de doamne din societatea noastră.

Este un semn frumos faptul, că interesul pentru cultura românească găsește sălaş în inima Românilor din toate straturile societății și mai ales trebuie să ne bucure mult împrejurarea, că la sărbările de dăunăzi din

Arad a luat parte și o mare mulțime de țărani, cari au dus cu ei acasă cele mai frumoase amintiri, despre ce este în stare să producă munca, stăruința, înțelegerea și unirea vlăstarilor unui neam de oameni.

Intrunirile noastre culturale au darul de a alunga din sufletul nostru incuibarea patimilor urite și de a-l premeni cu îndemnuri nouă de muncă cinstită, singura care ne poate

Duel cu sfârșit tragic.

Duelul este un obicei vechiu, de care se folosesc o samă de oameni din clasa inteligentă, când se ivesc între ei certe, vătămări de onoare sau alte neînțelegeri.

Atunci, cel ce se simte vătămat în cinstea lui pe nedreptul, provoacă la duel pe contrarul. Acesta din urmă are dreptul a-și alege arma, care poate fi sabia, pistolul sau altceva. Fiecare își alege doi martori și împreună cu un medic pleacă la locul unde să se dueleze. Acolo se începe lupta sau bătaia cu arma, care a fost aleasă.

În momentul ce unul din combatanți a fost cât de puțin atins, duelul e isprăvit și onoarea — reparată. Dar se întâmplă și aceea, că, fiind timpul numit cât trebuie să țină un astfel de duel, — trece acest timp și nu li s'a întâmplat nimic la nici unul, în care caz încă e reparată — onoarea.

După cum vedem din cele spuse duelul poate un fel de joc, în care acela câștigă, care

poate învinti mai bine arma. Astfel de multe ori se întâmplă, că cel vătămat în onoare mai capătă și bătaie sau plătește totul cu moartea, dacă celalalt e duellant bun sau a fost aleasă o armă periculoasă, cum este pistolul.

Din aceste considerațiuni mulți oameni învățați de azi condamnă cu toată tăria acest lucru, care nu poate face dreptate. Acești învățați zic, că cel ce a fost nedreptățit cu ceva să se adreseze și să-și caute dreptul la judecătoria, care, acolo unde legile sunt bine aplicate, și face dreptate ori cui. Oamenii aceștia au tot dreptul.

Când vom ajunge acolo, că duelul va fi cu totul oprit atunci nu să vor mai întâmpla lucruri, ca acele pe care ni-l arată chipul nostru și care s'a întâmplat astfel:

Între funcționarul orășenesc din Viena Oscar Mayer și contele Wiederhofer s'a iscat

ceartă, din care cauză au ajuns la duel. Arma de duelat o fost aleasă pistolul, cu care Mayer a nimerit pe contele Wiederhofer atât de rău, încât acesta din urmă a murit pe loc.

Mayer regretă și el destul de tare ce a făcut și zice, că el nu o voit să împuște pe Wiederhofer, ba s'a înștiințat de bună voie la tribunal, declarând că el ar fi ținut revolverul cătră pământ, cum și aceea că contele încă a ținut arma cătră el. Chipul nostru ne arată locul și poziția cum stau combatanții pe locul unde să duelează, având armele în mână.

Mayer va fi de sigur pedepsit de lege fiindcă întâmplări de duel așa mari ajung totdeauna la judecătoria, pe când măruntșuri despre dueluri nu să prea iau în seamă.

Această întâmplare încă dovedește din destul cât de cuminte ar fi să se oprească duelul cu totul.

scăpa de peire. Aceasta a putut-o simți mai bine P. S. Sa Episcopul Ioan al Aradului care în toamna anului trecut s'a coborât dela înălțimea păstoririi sale și a purtat mitra arhierească pe poteci nepotrivite cu credința și cu firea noastră românească. Ne pare bine că P. S. Sa a căutat să șteargă greșelile trecutului și s'a coborât în mijlocul poporului ce-l păstorește, pentru-că acolo-i este locul și nicăiri în altă parte.

Serviciul divin.

Înainte de deschiderea ședinții s'a oficiat în catedrala românească un serviciu divin la care a slujit P. S. Sa Episcopul I. I. Papp asistat de P. C. Sa Părintele Roman Ciorogariu, protopopul Beleș și alții zece preoți. Cu prilejul acesta a fost hirotonit un tânăr preot din TELA, dl Cibianu.

Răspunsurile liturgice au fost date de corul „Asociațiunii“ de supt îndemnatică conducere a profesorului Trifon Lugojanu.

După slujbă s'a oficiat un parastas pentru odihna sufletelor membrilor și ajutorilor răposați ai „Asociațiunii“.

Deschiderea ședinței.

Cuvântarea P. S. S. Episcopului.

După slujba bisericească publicul numărös în frunte cu P. S. Sa Episcopul s'a îndreptat spre Primărie unde a fost pusă la dispoziție sala cea mare pentru ținerea adunării. Aici P. S. Sa urcându-se la tribună a ținut o călduroasă vorbire de deschidere, din care atragem părțile mai însemnate.

P. S. Sa arată în începutul vorbirii sale, că „Asociațiunea“ aradană s'a născut din necazurile poporului nostru, necazuri și lipsuri care nu puteau fi înlăturate în alt mod, decât prin asocierea tuturor forțelor la o muncă comună pentru propagarea culturii, a cunoștinții de carte românească. A arătat apoi greutățile materiale cu care a avut să lupte tinăra instituție culturală în începuturile existenței ei, din care cauză n'a putut să-și îndeplinească misiunea aleasă pentru care fusese creată și spune, că dacă pe atunci mădul a fost putred, simburii lui au dat roadele așteptate.

În ziua adunării „Asociațiunii“ a zis mai departe P. S. Sa prăznuim o sărbătoare culturală națională. Astăzi ne-am putut da seama, că interesele mari ale unui neam atârnă totdeauna de puterea de voință a fiilor lui.

De aceea văzând numărul frumos — sfârșește P. S. Sa — în care v'ați grăbit a lua parte la serbările noastre, care sunt și ale tuturor Românilor nu pot să mulțămese bunului Dumnezeu, că a sădit în inima noastră adevăratele îndemnuri pentru a lucra cu inima veselă la mărețul scop al deșteptării neamului românesc prin cultura sa și prin aceasta a-i deschide calea la mai bună stare materială și la cinstea ce i-se cuvine între neamurile cu care e lăsat să trăiască împreună pe pământul acesta.

Asociațiunea din Arad va avea deci nobila misiune, de a arăta poporului nostru calea aceasta.

Cuvântarea dlui Vasile Goldiș.

Dl Vasile Goldiș, în calitatea sa de director al „Asociațiunii aradane“ a ținut o frumoasă cuvântare în care a spus, că în munca pentru dezvoltarea noastră culturală, națională și economică să avem înaintea ochilor totdeauna cuvintele: *prin noi înșine*. Să nu ne lăsăm amăgiți de alții, care ar vrea să ne dea mână de ajutor. Ajutorul acesta nu ne poate fi de nici un folos, pentru-că cel ce ajută caută mai întâi să-și tragă sie-și jar la cală. Izbânda

noastră e sigură, atunci, când tot românul caută să trăiască cu hărnicia lui mai întâi.

De vrea să fie mai presus decât alții să fie mai treaz, să fie cu moravuri mai bune decât alții și se învețe mai mult. De vrea să fie mai bogat decât alții, să muncească mai mult, se cruțe mai mult și atunci nu-l poate opri nimenea, ca palatele orașelor să fie stăpânite de el și câmpiilor binecuvântate de căldura roditoare a soarelui să-și verse belșugurile sale în hambarele românului.

E bine să se știe, că atunci când fie care fiu al neamului nostru va trăi din belșug, neamul întreg a câștigat putere și vrednicia fiecăruia ajută la țaria și siguranța vieții poporului românesc.

Discursul dlui Goldiș a fost primit cu multă însuflețire și în aplauzele publicului o doamnă a oferit vorbitorului o frumoasă floare de crin.

Din partea „Asociațiunii Transilvănene“ a vorbit părintele *Cornel Lazar*, protopopul Hălmașului, iar în numele fondului de teatru Dr. *Nicolae Oncu*, directorul băncii aradane „Victoria“.

În urmă să citească rapoartele, care arată starea „Asociațiunii“.

Dr. Virgil Antonescu, casierul „Asociației“ arată, că averea acesteia a crescut în ultimul an cu suma de 3321 cor. și 53 bani ridicându-se astfel la suma totală de 22775 cor. și 27 bani.

A urmat apoi o frumoasă și instructivă conferință asupra scriitorului popular Ioan Creangă. Conferențiarul dl Ioan Montani a arătat bogăția literară ce o conțin operele neîntrecutului măestru Ioan Creangă. După conferință P. S. S. episcopul Ioan închide ședința și toată lumea să grăbește să-și potolească foamea și setea la hotelul „Crucea albă“, unde s'a ținut banchetul.

Ce s'a spus la banchet?

Multe s'au vorbit aci. P. S. S. episcopul Ion a ridicat în toast pentru M. Sa Împăratul.

Părintele *Roman Ciorogariu* a arătat unde poate ajunge un popor prin cultura lui. Au mai vorbit deputații *Stefan Pop*, *Teodor Mihali*, *Vasile Goldiș* și *Vaida Voevod*.

Dnul *Vaida* o cam împuns cu cuvântul său pe P. S. S. episcopul Ioan, care — zice dânsul — *a găsit curajul să-și urmeze sentimentele datoriei*. De multă vreme nu s'au mai văzut fețe înalte bisericești în fruntea poporului ca crucea legendară în mână. Un viitor bun încolțește azi, o forță primenitoare este în natură. Mai mult ca ori când *trebuie să stăm cu toții le posturile noastre* și trebuie să stea și *cei-ce n'au stat până astăzi* — Noi reprezentăm poporul românesc — a zis mai departe dl *Vaida* — și în sufletul nostru să aud bătăile sufletului țaranului român. Țăranii din comitatul Aradului au dat cea mai frumoasă dovadă, că înțeleg dorințele neamului nostru, pentru că ei au ales cei mai mulți deputați în Cameră. — Țărănimea care era de față a fost viu mișcată de cuvintele Dlui *Vaida*, cu care a ciocănit paharele între aplauzele celor de față.

Balul.

Seara a fost bal, unde doamnele române au apărut toate în costume naționale din toate părțile. —

Este frumoasă hotărârea de a da preferință costumului național, măcar la sărbători de felul acesta, care sunt chemate să crească sentimentele noastre și dragostea pentru tot ce e românesc.

Adunarea generală a „Reuniunii femeilor Române“ din com. Hunedoarei.

Reuniunea aceasta este una dintre cele mai productive din întreaga societatea noastră românească. Pusă sub conducerea înțeleaptă a doamnei Elena Pop Hossu-Longin, reuniunea femeilor române din comitatul Hunedoarei a dat cele mai frumoase roade pe terenul care i-s'a încredințat. Nobilitarea sufletului femeii, propagarea moralei, laudarea hărniciei, apoi dezvoltarea lucrurilor de casă femeiești au fost țința de căpetenie a acestei laudabile instituțiuni.

Duminecă în 27 Febr. Reuniunea aceasta și-a ținut adunarea generală în Deva Cu prilejul acesta Dna Hossu-Longin a ținut o frumoasă vorbire, în care a înșirat sporul în muncă al reuniunii.

A arătat greutățile ce le-a întâmpinat la început și izbânda ajunsă prin stăruință și osteneală.

A înșirat progresele frumoase ale atelierului pentru industria caznică românească, înființat de Reuniune în care se lucrează cele mai frumoase țesături cu motive românești, și a arătat cum ar putea merge și mai bine atelierul acesta, dacă membrele „Reuniunii“ s'ar angaja se desfacă o parte măcar din obiectele lucrate.

Din raportul casierului se constată că averea societății se urcă până acum la suma de 20,248 cor. 57 fl. A vorbit și dl Dr. Suci, avocat, care a făcut propunerea de a se aduce mulțămire institutelor aceluia, care au ajutat cu bani Reuniunea, în deosebi consistorului arhidiecezan, care i-a întins mână de ajutor.

Lucrările acestea frumoase nu pot decât să ne umple inima de bucurie. E un pas înainte în dezvoltarea noastră economică, care e chemată să ne ușureze necazurile și să alunge sărăcia din vetrele noastre.

Concertul Doamnei Lucia Cosma.

Luni seara în săptămâna aceasta iscusita noastră artistă Doamna Lucia Cosma, fiica dlui P. Cosma directorul „Albinei“ a dat un concert în sala „Gesellschaftshaus“ din localitate. — Concertul acesta, care a avut o splendidă reușită a fost pentru artistă un fel de examen dat în fața Sibiienilor, după studiile înalte făcute la Paris. Doamna Cosma a dat dovadă, că a fost o harnică elevă a măestrelor sale.

Rezultatul bun a fost bine înțeles hotărât și de vocea frumoasă, ce o are și pe care o știe ondula cu atâta artă încât farmecă sufletul ascultătorului.

Artistă a cântat câte-va melodii clasice în italienește și nemțește și ne-a legat inimile cu încântătoarele noastre doine atât de bine prinse de maestrul ca Dima și simpaticul tânăr Brediceanu.

Un cuvânt de laudă să cuvine și dlui Liviu Tempea, pentru acompaniamentul la pian, cum și altor doi domni dela orchestra orașănească pentru acompaniamentul la violină și flaut.

Serata a fost cercetată de tot ce Sibiul are mai ales atât din Societatea românească, cât și din cea germană. Sala era ticsită de lume.

Cântăreața a fost răsplătită de public prin repetite și însuflețite ovății. Multe buchete de flori naturale i-au fost preluate în semn de omagiu și admirațiune.

Din parte-ne nu putem decât să prezicem talentatei artiste un viitor strălucit pe terenul muzicii!

O scrisoare a părintelui Hlinca.

La 23 ale lunii trecute a părăsit temnița Seghedinului părintele *Andretu Hlinca* unul dintre cei mai însuflețiți luptători ai poporului slovac, frate de suferință cu al nostru. Treizeci și trei de luni de închisoare a fost răsplata judecătorilor unguri, pentru faptele frumoase pe care mult încercatul martir slovac le-a făcut neamului său. Căci într'adevăr munca părintelui Hlinca o putem numi frumoasă. — El n'a slujit poporul său numai cu curățenia sufletului, cu împărtășirea cuvântului lui D-zeu, ci a contribuit într'un grad foarte înalt la înaintarea economică și culturală a poporului său, pe care-l iubește mai pre sus de ori-ce.

Ca părinte sufletesc al poporului, ea preot, este o bunătate neîntrecută și un iscusit sfătuitor al tuturor celor obidiți. Ca om întrunește în inima sa toate dăruirile cu care ne-a înzestrat bunul D-zeu întru ajutorarea celor slabi și mîngăierea celor nenorociți.

Vom da aci câteva din multele lucrări frumoase ale acestui valoros duhovnic, lucrări, care l'au ridicat atît de mult și l'au făcut atît de iubit în fața poporenilor săi.

La începutul carierei sale părintele Hlinca s'a așezat în o comună slovacă săracă din Nordul Ungariei, în Sliaci. Aci a înființat o bancă mică cu un capital numai de 2700 cor. care însă în scurt timp s'a dezvoltat atît de mult, încît a putut oferi țărănilor posibilitatea de a cumpăra moșii, dela nemășii unguri și slovaci renegați, scăpați. A înființat apoi unsprezece asociații de consum, care înfloresc pe zi ce merge. La Rozenberg, unde acum e protopop, a făcut o bancă și a dat mîna de ajutor la înființarea cu capital slovacesc a celei mai mari fabrici de celuloză din Ungaria, la care e mare acționar.

Tot aci a zidit în suburbiul Cernova, locul său natal o biserică cu bani adunați de dânsul, care a ajuns din nenorocire să fie stropită cu sînge slovacesc, din cauza uneltirilor dușmănoase ale episcopului din Zips, Párvy.

Cu prilejul alegerilor din 1906 a propagat activitatea politică printre poporul slovac, sprijinind pe candidatul partidului național slovac, Dr. V. Srobar. Urmărit de justiția ungurească, — care și așa îl pîndia pentru acțiunea sa pe terenul economic pe care ungurii și renegații nu o puteau vedea cu ochi buni — a fost pus supt acuză și ținut în arest preventiv timp de 6 luni de zile.

A fost apoi judecat la doi ani închisoare de stat. În timpul cît era în temniță a avut un nou proces de presă, care încă i-a pus în cîrcă un an și jumătate, așa încît cu reducerile date de lege abia acum a putut părăsi temnița.

Din pragul libertății a adresat redactorului nostru, — cu care a suferit împreună 16 luni în fortăreața Seghedinului — o scrisoare în limba românească, pe care o dăm mai la vale și cetitorilor noștri așa cum a fost scrisă:

Seghedin, 1910 Febr. 23 st. n.

Dragă Frate!

Sper, că ai primit cartea mea, la care am certificat despre amânarea procesului meu. Acum nu știu, ce e cu mine, pertractarea

s'a amânat, de ce, și la cînd...? Să fie, ce fie. Acum sînt la pragul libertății. După împlinirea celor 33 de luni de osîndă pentru „agitare“ a sosit în fine și la mine ziua libertății atît de scump și mult platită. Frate dela plecarea tea au curs 6 luni, luni grave și lungi: la tine, cum ai zis luni scurte și bune. Slava Domnului, au trecut. Nu le regret, am văzut multe, am învățat mult, și am eșpeariat mai multe. Dragă frate a suferi 33 luni de temnețele nu e glumă, nici jucărie. Totuși au trecut, ce e de materie are sfârșitul, așa și robia mea.

Acum es liber, sînt caș fi pomenit dela somn trist și îngrozitor, și mă bucur, că somnul și vis acest nu e realitatea mai mult. Es, cum ai văzut cu sanatatea sdruncinată, cu spinarea cîrbovită, mai cu credință mare, și sufletul plin de speranță de viitorul mai bun. Eu ved luceaferul frațietății și libertății tuturor naționalităților Ungariei. Busolă politică arată resăritu soarelei, și cînd noi am conclucrat la resăritul acest, am făcut ce fost oficiul nostru. Mulți dintre dușmanii ai mei au crezut, că voi muri aici dintre zidurile mohorite temniței, și ce s'a întîmplat? Ei au murit, dar eu es în vălmașeală viaței, care promită viitor mai strălucit. În temniță a'm intrat cu devisa „viața pentru Dumnezeu, libertatea pentru popor“. Libertatea am dat, mai viața mi-a dăruit Providința divină. Ai văzut, că am dat, ee am putut: am dat avere, stare, comoditatea, libertatea, și dacă s'ar cerea, și viață aș fi dat. Totuși eş liber. Tu frate știi mai bine, că am suferit mult, prea mult, m'am abnegat, dacă și în aceste împrejurile n'am pierdut echilibru sufletului și spiritului trebuie să le mulțumesc vouă frați Români în partea cea mai mare. Dela cei ai mei fost am isolat, voi ați fost frați de locu lor.

Aici am ocașunea să învăț și cunosc limba voastră, și frumosețea lui, aici am văzut bogăția sufletului vostru. Și toate aceste nu au fost mi grele, pentru că am aflat multe expresiuni inrudite cu limba mea maternă. În limba voastră am cunoscut idealul tinerății mele: formațiuni clasice lui Cicero. Aici vă am cunoscut pe voi: trei preoți, cinci dascăli, jurnaliști, candidați advocătorei, țărani. Și la urmă învățatul vostru „Șaguna“, (dr. Ioan Lupas) cu Semproniu lui. Aici am cunoscut și pe tine frate iubite decursu aceste luni 18, în cari am treit aici singuri părăsiți de toată lumea. Tu ai fost învățătorul în limba voastră. Acum depun esamen. Cu care efect, să dijudece publicitatea voastră. Cu tine dragă frate am plîns, și am bucurat aici. Ne au lăsat aici cocostirci, rîndunele, mieșunele, mai la urmă și popicele. Aici am îngropat „atra cura“ de neamuri noastre sub arbore lui Lucaciu și frunzea verde memorandiștilor. Totuși am îngropat Au trecut zile grele și rele. Aici am văzut flăcăul mai înflăcărat Nișescu², care cum zicetelegrama lui plînge astăzi dela bucuria despre eliberarea mea. Odată ne am văzut cu el la cina comună, și ce bucuria și culală ce să zic despre Victorul³ meu, care fost închis pentru tutun la 8 zile einzel? Fost copil de treabă, numai să aibă acasă bun căruțar, seu soț. Ioan Spuderea cel visător, bucătar dela curtea, și silitor cetitoru. Scriptură sfântă fost mândria mea. Nenea Nicolae⁴ m'a învins în popici, dar totuși „doară mîna“. Despre socialiști nu vorbesc nimic, bun nu pot vorbi, reu e mai bine, cînd le tac. Sînt oameni fără de idea, de credință, vorbesc și nu fac.

¹ numai.

² Dr. V. Nișescu fost și el rob 8 luni și 8 zile.

³ Victor Braniște, redactorul „Gaz. Trans.“

⁴ Nicolae Jugănară dela „Drapelul“.

Am primit multe scrisori dela frați Români, și mai multe cărți, mîngăeri, vederi, ba și chiar daruri dela badea George, și dela agitatoru mai mare Vasile⁵, exemplu meu.

Acum stau la pragul sfîntă libertății! Vă trimet mulțumirile mele, cele mai cordiale și intime. Să știți frați dragi, că simțirea mea, și legătura dragostei mea nu se vor rupe niciodată.

Icoane voastre sînt închise mai profund în inima mea. Nici odată nu încet a vă iubi și stima.

În special mulțumesc dragă frate onor. Redacțiunei voastră pentru binefacerea, că mi-a trimis foia voastră și dat la mine ocașune, să mă hrănesc cu produsele sufletului și spiritului vostru. Se reasplatească bun Dumnezeu.

Astăzi ieșind din palatul de pe malul Tisei vă dau un calduros „rămas bun“, și vă rog să voiești reținea pe mine în suvenirea bună și frățească.

Vă rog să aveți bunătate a trimite foia voastră cu începere dela 5 Martie st. n. considerându-me între abonații Dvoastră. Pretiu vouă trimet, cînd voi veni acasă, căci așa scrie Scriptură sfîntă: că muncitorul e demn de plata lui.

Vă vizita nu pot, căci timpul meu e mesurat „mă așteaptă turma credincioșilor“. Cu salutări și dragostă. *Andrei Hlinca* paroh slovac.

Literatură și știință

In țintirim.

*O liniște adîncă! E tocmai miezul nopții,
Eu deschizînd portuța lăcașului de veci
Încet încet mă strecur pe drumurile reci,
Sufletul mi-e pripit ca de fiorul morții.*

*Un vînt ușor adie, salcâmii își spun povești
Și ceru-i plin de stele în noaptea asta sfîntă,
O candelă să stînge lîngă o cruce frîntă,
În turn o cucușă să zbate de ferești.*

*M'apropiu cu sfială și printre cruci răslețe
Mă poartă pașii-acuma în astă lume nouă.
Piciorarele-mi se udă de răcoroasa rouă:
Un licurici în earbă tot face fețe fețe.*

*Lîngă o cruce nouă mi-se oprește mersul
Unde își doarme somnul o tînară fetișă,
Pe groapă-i-se îndoae de vînt o garofișă,
Un fir de izmă creafă își cântă tainic versul.*

*O floare drăgălaşă s'a stins în toiul vieții.
Cînd visuri fericite făptura-i legănă,
Cînd gura-i mititică înbire îngănă,
O zmulș-o moartea crudă în albul dimineții.*

*Pămîntul o luase la sînu-i primitor,
Iar sufletu-i se înalță în sferele divine,
Mizerile vieții fugise de la sine
Căci nu avuse parte de-un suflet iubitor.*

*Și la modesta-i cruce îmi atîntesc privirea,
Căci nu vîd vre-o cunună sau vre un semn
[de milă.
Nici candela nu arde la capul tău copilă.
O mîna milostivă nu este nicăierea!*

*Sunt suflete înfrățite cu patima durerii,
Sunt oameni căror viața le este o povară,
Pe aceștia strînge i Doamne din lumea lor
[amară.*

Iar nu gingașa floare în toiul primărcii!

⁵ Vasile Lucaciu.

Și-n zbuciumul durerii mi-se oprește gândul
La granița acestui mister nestrăbătut,
O clipă fine visul acest necunoscut
Căci fiecărui suflet o să îi vie rândul.

Aurora dimineții sfioasă se arală
Iar luna se ascunde în codrul inverzit,
Privighitoarea cântă un cântec de iubit
Și-un farmec e în aer cum n'a fost nici odată.

Plec de-acolo, însă șovăitor mi-e pasul
Căci dulcea amintire s'a întipărit în mine.
Deschide-ți sânul groapă! primește-mă la tine,
Un glas par' că-mi răspunde: o să îți vie ciasul

Treci fără împotrivire prin negura vieții,
Și pune frâu durerii ce sufletu-ți o poartă.
Să pui, e lesne a zice, când fi-e speranța
[moartă,
Când fi-s'a stins nădejdea ca roua dimineții

Un singur gând mai umblă prin mintea-mi
[turburată

Să văd o întruchipare a visului dorit,
Să dorm și eu alături de cei ce m'au iubit
Și apoi să uit de mine, să uit de lumea toată.

El. Măgean.

Școala și Casa.

De

Eugenia Tordășianu

profesoară la școala de fete a „Asociațiunii”.
(Urmare și fine).

Vedeți dar doamnelor și domnilor, că nu e tocmai ușor a fi învățător. Și nu e ușor nici din cauză, că aceia, ce are să devină copilul azi-mâne, nu e numai opera unui singur om, ei sunt multe alte împrejurări, cari au influență hotărâtoare asupra dezvoltării copilului mult mai înainte de-a ajunge el pe mâna învățătorului. Intre acești factori (sau împrejurări) locul cel mai însemnat îl ocupă casa părintească și familia. Nu în școală, ei în casă și în familie se începe instrucția și educațiunea copilului, și se începe cu momentul, când acesta a dat primul semn de viață.

Locke (un învățat străin) zice: Când se naște copilul, spiritul lui e ca o hârtie albă și curată și rând pe rând după cum încep facultățile să se trezească și să funcționeze, el primește impresii și cunoștințe, cari formează baza vieții lui intelectuale și morale de mai târziu. Căci precum e spiritul astfel e și sufletul. Copilul nu e nici bun, nici rău, are numai simțuri. În care direcție vom dezvolta aceste simțuri, în acea direcțiune va înainta și copilul de astăzi și omul de mâine.

Instructorul și educătorul cel dintâi al copilului e casa părintească. Școala numai continuă opera începută, școala numai adaugă, întregeste și perfecționează. Și nu există aceea școală, care se poată lucra cu succes, fără sprijinul familiei și al casei. Ba influența casei și a familiei e chiar mai importantă decât a școlii.

În casă se *sădesc*, în școală numai se *desvoltă* virtuțile. De aceia și zice neamțul Cr. Adolf Matthias: „Este sănătoasă viața din casă și familie, transpiră din viața familiară duhul bune înțelegeri și al ordinii, domnește în casă și în familie moralul și disciplina, se înfrânge în casă nesupunerea, se cultivă în casă simțul de datorie și iubirea pentru tot ce e bun frumos și nobil, atunci virtuțile prind rădăcini puternice și neperitoare, căci familia și casa formează rolul cel mai priincios dezvoltării lor — și atunei lucrul școlii e ușurat”.

Tot el zice: „Die besten Schüler sind keine Schulpflanzen, sie sind Hauspflanzen”. (Școlarii cei mai buni sunt nește pomi din grădina casei, iar nu din grădina școlii). Așadar în casă și în familie să se deprindă

copiii la supunere și prevenire, la punctualitate, la activitate, la ordine și curatenie, la cruțare, la evlavie, la iubire de patrie, și de neam la bunăcuviință și respect față de bătrâni și autorități și la toate virtuțile. Iar datoria și chemarea de a sădi în inima fragedă a copilului toate aceste virtuți este a mamei căci ea îl poartă în brațe, ea în gând și ea în inimă.

Să știe, că oamenii mari au avut întotdeauna mame mari. Gândiți-vă la mama lui Stefan cel mare, la mama lui Götthe, la Anastasia Șaguna, ca să nu amintim altele. Pentru aceea și zice renumita femeie Charlotta Perkins: Dacă meritul revine mamei, când e vorba de câte un om perfect ca intelect și moral, oare nu tot mamei sunt a se ascrie și caracterele posnice, și intelectele slabe, cari bântuie societatea noastră? Dacă ne închinăm și aducem laude mamei, când în sinul societăților, în sinul unui neam să ivește câte un caracter mai ales, de ce invinim școala, când duhul ce domnește în societate nu este cel dorit de noi, nu este duhul înălțător, care ridică pe om, ridică societatea și e putere de existență.

De ce se pretind îndată reforme la școale, de ce nu cutezăm să tănuim răul acolo unde e, la mame. Pe ele să le îndreptăm în ele să le deșteptăm conștiința datoriei, ce o au față de generația viitoare a neamului lor.

Datoria aceasta se impune mamei prin starea firească, ce există între ea și fătul ei. Influența *naturală și nu măiestrită*, isvorită dintr'un simț puternic înăscut, este *nemărginit de mare și adâncă*. Soldatul în ultimele momente ale vieții după mamă suspină; călătorul și pribeagul nu visează, decât de anii petrecuți sub iubirea ocrotitoare a mamei sale; apoi fiul rătăcit nu la tatăl său, ci la mamă-sa s'ar întoarce!

Sublimă, dar grea e datoria mamei; atât de grea încât nu se poate înlocui. Și cum s'ar și putea înlocui un lucru firesc cu unul măiestrit. Putea a avea o ființă străină — fie cât de bună — aceiaș dragoste, acelaș simț, aceiaș pătrundere în toate cutele sufletului și inimii unui copil, pe cari întotdeauna le are mama?

Dacă ar ști mamele cât de mult greșesc față de copiii lor și față de ele înșile, aducându-și în casă crescători străini, străini nu numai de limbă, ci și de mentalitatea și de simțirile noastre, nu s'ar mai lăuda cu faptul, că au lângă copii lor o madmoisellă sau o frăilein! (Adecă o fată, care să dea creștere copiilor).

Chiar pe lângă cea mai mare bunăvoință, cu o mare dragoste pentru copiii, roadele muncii unui străin nu pot fi altele, decât ca a portocalului scos din pământul țării lui și sădit și îngrijit în solul țării noastre.

De aceea am amintit mai sus, că în mame trebuie trezită — conștiința și cultivată datoria ce o au ca mame ale copiilor lor, ca mame ale generațiilor viitoare ale neamului nostru.

Suntem un popor tinăr. Femeia la noi încă nu ocupă locul demn și potrivit pentru chemarea ei. Pe creșterea ei până aproape în zilele noastre nu s'a pus preț. Și aceasta o simțim. Astăzi în lupta grea și hotărâtoare în viața unui neam, nu ne putem lipsi de *nici un braț*. Nevasta trebuie să devină tovarășă vrednică a bărbatului, să-l înțeleagă, să muncească alături cu el. Căci a trăi, domnilor și doamnelor, nu înseamnă numai a exista, ci a crește, a desvolta și a produce neamului generații tot mai perfecte.

Poezii populare.

Adunate de Ilie Lupea, inv. în Ferihaz.

Foaie verde solzi de pește
Cine 'n lume nu iubește,
La ce focul mai trăește?
Birul la cel mai plătește?
Astai lelea de atunci,
Care dă paie la juneci
Și bădiți buze dulci.
Astai mândra cea de-apoi
Care dă paie la boi
Și bădiți buze moi.

Trandafir cu două frunze
Badea cu două drăguțe,
Una tu și una eu
Să-l lăsăm cu D-zău.

Și iar verde foi de clină
Vecină dragă vecină
Ce faci la bărbat de cină?
Mămăligă cu urzici
Ca să nu'l mai văd paici

Tună doamne talerii
Oă m'a 'nvățat a iubi,
Talerii dela măregele
M'au tras la păcate grele
Grele mi-s păcatele
Căci le fac cu fetele.

Ce te ții mândră măreață,
Oă iești ca o săculeață,
Săculeață de făină,
Ochii tăi ca de găină,
Săculeață de țărăță,
Ochii tăi sunt ca de măță,
Săculeață de gunoi,
Ochii tăi ca de broscoi

Mândra mea din Gârbova
Spală haine Sâmbăta,
Și să roagă de popa
Să mute Dumineca,
Să i-să uște iia.

Fata dacă 'nbătrânește,
Pune-i paie și-o pârlește,
Că nime no mai pește.
Ea umblă tot supărată
Și în posturi nespălată.
Dacă dulcele sosește
Ea să spală să grijește,
Dumineca în sărbători
Tot așteaptă pețitori.

De-aude câinii că bat
Ea să țipă jos din pat
Și să-apucă de spălat
De lăut și peptenat.
Iar după ce să gătește
Maicii sale că-i vorbește:
Auzi maică câinii bat,
În curte cine-a intrat?
Poate nește pețitori,
Și să țin la cheutori?

Taie maică tăiețai
Și mii taie mărunței
Cor fi pețitorii mei,
Chiamă-mi-i maică în casă
Și așează-i după masă
Și le dă maică gustare
Doară nu mor cota taxă.
Și le dă și beutură
Doară nu mor cota'n gură,
Oă nam dinți și nam mășle,
Amar de zilele mele!

Glume și snoave.

Veste și sfat...

Fetelor! ce-n acest dulce
Ați rămas nemăritate,
... Eu v'aduc o veste bună,
Deci, nu mai fi-ți supărate!...

Am cetit aseară'n stele:
"Câteacum s'au măritat....
"Nice una n'o să fie
"Multămită cu bărbat".....

Unele vor plânge'ntruna
Că, bărbați's beutori;
Altele — că, n'au parale
Pe parfumuri și pe flori....

Unele, — ba, poate multe,
Vor gândi la divorțat....
Că, cu prietini de casă
Nu-se n'pacă al lor bărbat....

Altele, — cu frica'n spate
Vor trăi'n viața lor.....
Că, ... bărbații... prea fac glume
Și ochi dulci, vecinelor!...

Unele, — nu vor și fierbe,
Țese, toarce și croi...
Și din asta, multe rele,
Multe certe s'or ivi....

Și mai știu eu din ce pricini
Multe, multe vor ofta?...
.... Pălării, haine la modă
Chiar pușine vor avea....

Și... am mai cetit din stele:
Că, dulcele care vine,
Va aduce'n toată lumea
Tuturor noroc și bine....

Deci, fetelor ascultați:
— "Dacă vreți s'aveți bărbat
"Plecați voi dragile mele
"La pețit..... din sat în sat....

"Și vă rog lăsați alesul:
"Căci — dulcele cu noroc
"Este scurt și... timpul trece
"Iute, ca cu... car de foc!

"Doar bărbatul, ... tot bărbat e
"Cuminte, — ori nătărău;
Eară voi dragile mele
.... Guri rele, cari.... mușcă rău!

Faur.... Petru O. Orlășanu.

Țiganul și maiul.

(Snoavă din popor).

S'apropia Boboteaza cu gerul ei de foc.
Țiganul, de unde, până unde, își făcuse și el
roat de un cojoc bun ciobănesc; acu, l'o fi
cumpărat, l'o fi furat, treaba lui, mie nu mi-a
apus.

Da era așa de ger, că cu tot cojocul,
și elânțaneau dinții în gură de frig.

El da devală p'o coastă. Pe la jumăta-
tea coastei să întâlnește piept în piept, o'un
român, care urecă gâfâind la deal o'un *maiul*
la spinare.

Coasta-coastă, maiul greu, să făcuse
biștel om lac de nădușală.

— Cum faci, românico, de ți-e cald?
— Văd că te-ai nădușit leocăc.

— Hei, cum să fac? Maiu' asta săra-
șu! el mă încălzește.

— Cum, românico, maiul ține de cald?
— Ține cum nu. Ba, te arde 'n spate
nu alta.

— Dacă e hașa hai să facem schimb
na-ți ție cojocul meu și dă-mi mie maiul tău.

Românul șiret, mai făcea nazuri:

— Fugi d'aci, măi țigane. Vrei să râzi
de mine? Crezi c'ai găsit p'ala prostu? Ai
vrea să-ți dau eu bunătatea de mai pe poș-
china ta de cojoc?

— Hai, zău, românico — mânca-te-ași
— să facem schimb, că dau tot eu și hadăl-
mașul, când ne-om mai întâlni. Te îmbăt, de
te fac leucă.

— Haida, măi țigane; mi-e milă de
tine, că prea te văd dărdăind. Făcură schimb
și plecară, care încotro avea de dus, românul
cu cojocul și țiganul cu maiul.

Țiganul venea tot la vale. N'apucă să
facă 50 de pași și îngheță scuț.

Să uită după român; dar mai ia-l, dacă
mai ai de unde.

Năcăjit foc pe maiu, începu să blodo-
cărească!

Dedei cojocul pe mai!
Haoleu, rău mă înșelai!
Fire ai părdalnic de mai
Nici pic de căldură n'ai!

D. Michalache-Cărnicev.

Statuti și socoteli comerciale.

De Petru P. Simțion.

I. Partea teoretică.

c) Socotirea intereselor.

(Urmare.)

Acum să trecem la socotirea intereselor
sau a dobânzei, de cari în viața de comerț
asemenea avem mare trebuință.

Când dăm la cineva un capital (o sumă
oare-care de bani) spre întrebuințare, cu con-
diția ca sa ne dea oare-cari procente (camătă)
pe un timp anumit, atunci se zice, că am
plasat capitalul.

Rebonificarea (despăgubirea) aceasta care
ne-o dă capitalul plasat, să numește interese,
iar baza pe care se socotesc aceste interese
să numește etalon de interese sau și numai
procent (camătă).

La socotirea intereselor trebuie să avem
în vedere și timpul pentru care e fixat, adică
pe un an, o jumătate de an sau și pe timp
mai scurt, de regulă însă procentul e fixat
pe un an.

Dacă e pe un an fixat procentul și
avem de a socoti interesele tot pe un an,
atunci simplu *multiplicăm capitalul cu pro-*
centul, iar rezultatul îl dividăm cu 100 și
așa avem interesele.

D. e. Oât fac interesele pe un an dela
cor. 450 — cu 4%?

Ne vom folosi de următoarea regulă:

$$\frac{\text{Capital} \times \text{procent}}{\text{dividat cu } 100}$$

adecă $\text{cap. } 450 \times 4\% + 1800 : 100 = \text{cor. } 18$. — interesele.

Iar dacă interesele sunt de a se socoti
pe mai mulți ani, atunci interesele pe un an
să multiplică cu numărul anilor d. e. la ca-
pitalul de sus, dacă ar fi de socotit interesele
pe 3 ani, atunci multiplicăm:

$$\text{cor. } 18 \times 3 = \text{cor. } 54.$$

Tot în modul acesta putem socoti inte-
resele când ar fi pe 6 luni sau un quartal

(3 luni), pe o lună ect. d. e. interesele de
sus socotite pe un an și 2 luni:

Pe un an avem cor. 18 — această sumă
dividată cu 12, căci după cum o lună e a
12-a parte dintr'un an, așa și interesele pe
o lună trebuie să fie de 12 ori mai mici ca
pe un an, deci cor. 1.50 pe o lună; pe 2
luni (de 2 ori cor. 1.50) = cor. 3. — Prin
urmare: cor. 18 — pe un an + cor. 3 —
pe 2 luni = cor. 21 — fac interesele pe 1
an și 2 luni.

La socotirea intereselor pe zile să ia
anul de regulă cu 360 zile, iar luna cu 30
zile; afară de Anglia și coloniile din America
de Nord, unde se socotește anul cu 365 de
zile și lunile după călindar. La noi însă nu-
mai la unele operațiuni, ca escomptul (afa-
cerile cu cambii sau „vechsel”, se socotesc
zilele după călindar.

Socotirea intereselor pe una sau mai
multe zile se face după următoarea regulă:

a) Pe una singură zi: $\frac{\text{capital} \times \text{procent}}{\text{dividat prin } 100 \times 360}$ (zilele anului a 30 zile luna).

Tot astfel și pe zile, după-cum o zi
este a 360-a dintr'un an așa și interesele pe
o zi vor fi de 360 de ori mai mici ca pe un
an. Așadară și aici aflăm mai întâi interesele
pe un an și acestea le dividăm cu 360, sau
mai bine ne facem o regulă anume pe zile:

b) Pe mai multe zile: $\frac{\text{capital} \times \text{procent} \times \text{zilele}}{\text{dividat prin } 100 \times 360}$ (zilele anului).

De cât fac interesele dela capitalul de
cor. 450 — cu 4% pe una singura zi și cât
pe 420 zile?

ad. a) $\text{cap. } 450 \times 4\% = 1800 : 36000 =$
 $0,05$ (pe o zi sunt 5 fil. $\times 420$ zile = cor.
21 — anul $360 \times 100 = 36000$)

ad. b) $\frac{\text{capitalul } 450 \times 4\% = 1800 : \times 420}{\text{zile} = 756000 : 36000 = \text{cor. } 21}$ — (interese
pe 420 zile) anul $360 \text{ zile} \times 100 = 36000$

Dacă procentul să poate divida în 36000
(anul 360 zile $\times 100$) fără rest, atunci putem
socoti interesele pe zile după următorul exem-
plu, căpătând acelaș rezultat, anume:

$\frac{\text{Capital} \times \text{zile}}{\text{dividat prin } 36000}$ și prin procent, adecă

$\text{Capital cor. } 450 \times 420 \text{ zile} = 18900 :$
 $= 18900 : 900 = 2100 : 100 = \text{cor. } 21$ —
 $360 \times 100 = 36000 : 4\% = 900$

De aici urmează socotirea intereselor
pe (360) zile cu așa numitul și cunoscutul
„divizorul fix” sau „cheia de interese”.

Aceasta cheie sau divizor fix să poate
afla deci multiplicând zilele anului luat de
360 cu 100 și rezultatul îl dividăm cu pro-
centul. D. e. numărul de sus de 9000 este
divizorul fix, dar acesta, în praxă se pres-
curtează cu 100, așadar ar fi nr. 90.

Deoarece ce etalonul de interese sau pro-
centul mai totdeauna să află în 36000 fără
rest, socotirea de interese pe zile să face
așadar prin divizorul fix, pentru care avem
următoarea regulă:

$\frac{\text{Capital} \times \text{zile}}{\text{dividat prin divizorul fix}}$

Așadar pentru:

Așadar pentru:		360 zile.	
1%	in 36,000 = 36,000 este divizorul fix sau =	360	zile.
2	" 36,000 = 18,000 " " " " =	180	"
3	" 36,000 = 12,000 " " " " =	120	"
4	" 36,000 = 9,000 " " " " =	90	"
4%	" 36,000 = 8,000 " " " " =	80	"
5	" 36,000 = 7,200 " " " " =	72	"
6	" 36,000 = 6,000 " " " " =	60	"
etc. etc.			

Zilele anului fiind baza divizorului fix,
dacă 1 sau 1%, ne arată divizorul intru-

adeacă de 36,000 urmează că la 2% trebuie să fie jumătate, adică 18,000, iar la 3%, a treia parte și a. m. d.; 36,000 fiind zilele anului multiplicată cu 100, prin urmare divizorii 18,000 la 2% sau 12,000 la 3%, 9000 la 4% etc. etc. tot zile sunt.

D. e. Cât fac interesele cu $4\frac{1}{2}\%$ dela cor. 2350·45 pe 95 zile?

Capital $2350 \times 95 = 223,250 = 2233 : 80 = \text{cor. } 2791$

dividat prin divizorul fixe de 8000
(adeacă $8000 : 100 = 80$ prescurtat)

Productul ce ne dă multiplicarea capitalului cu zilele și divizat cu o 100 îl numim: *numeri de interese* sa precut *„numeri“*. La capitaluri centimele cari trec peste 50 se socotesc de unul întreg, iar cele cari sunt mai mici de 50 nu se ia în considerare, tot așa și la numerii de interese, de aceea la capitalul de sus de cor. 2350·45, fiind centimele sub 50 fileri, interesele s'au socotit numai dela cor. 2350, iar numerii în loc de $223,250 = 2233$.

La etaloane de interese, cari nu se pot divida în 36,000 fără rest, ne folosim de divizorul fix al unui alt procent mai mare sau mai mic, iar diferența o vom socoti prin adaugare sau subtragere, după cum ne arată următorul exemplu:

Cât fac interesele dela cor. 754 cu 7% pe 64 zile?

De oare ce 7 în 36,000 nu merge fără rest, deci pentru acest % neavând cheie ne folosim de alt % mai apropiat, care are cheie d. e. 6% are cheia 6000, vom socoti:

Capital $754 \times 64 \text{ zile} = 48,256 : 6000 = \text{cor. } 804$
dividat cu cheia (6000)

Așadar cu 6% avem interesele cor. $804 : 6 = 134 = 1\%$ ($\frac{1}{6}$ parte) și adăugând 1% sau a $\frac{1}{6}$ parte = cor. 134

fac coroane 938 Interesele cu 7%.

Pe altă cale dacă vom socoti cu 8% (36,000 : 8 = 4500) avem cheia 4500

așadar: cor. $48256 : 45 = \text{cor. } 1072 : 8 = \text{cor. } 134$
pentru 1%

subtragem: 1% = cor. 134

Cor. 938 interesele cu 7%

In modul acesta vom socoti. D. e. La etalonul de interese

de 7 % cheia dela 6% plus $\frac{1}{6}$ la rezultat

$6\frac{1}{2}\%$	"	"	6%	"	$\frac{1}{6}$	"
$6\frac{1}{4}\%$	"	"	6%	"	$\frac{1}{12}$	"
$6\frac{1}{8}\%$	"	"	6%	"	$\frac{1}{24}$	"
$5\frac{1}{2}\%$	"	"	6%	minus	$\frac{1}{24}$	din "
$6\frac{1}{2}\%$	"	"	6%	"	$\frac{1}{12}$	din sau 5% și $\frac{1}{20}$ la rez.
$5\frac{1}{4}\%$	"	"	6%	"	$\frac{1}{6}$	"
$5\frac{1}{8}\%$	"	"	5%	"	$\frac{1}{20}$	din rezultat
$4\frac{1}{2}\%$	"	"	$4\frac{1}{2}\%$	"	$\frac{1}{18}$	"
$3\frac{1}{2}\%$	"	"	3%	plus	$\frac{1}{4}$	la rezultat
$3\frac{1}{4}\%$	"	"	3%	"	$\frac{1}{6}$	la sau 4% și $\frac{1}{6}$ din rez.
$5\frac{1}{4}\%$	"	"	3%	"	$\frac{1}{12}$	la rezultat

și așa mai departe.

Unde interesele sunt de a se socoti pe atâtea zile cât e divizorul de mare, adică, dacă ar fi de e. cu 4% pe 90 zile sau $4\frac{1}{2}\%$ pe 80 zile (Vezi mai sus cheia dela 4% este 9000 = 90 zile și aceia dela $4\frac{1}{2}\%$ e 8000 = 80 zile), atunci dividă simplu capitalul cu 100 și avem interesele socotite gata pe acelea zile.

D. e. Cât fac interesele dela capitalul de mai sus de cor. 2350 cu $4\frac{1}{2}\%$ a) pe 80 zile și b) pe 95 zile?

a) Capital: cor. $2350 : 100 = \text{cor. } 2350$
interesele pe 80 zile.

b) La 95 zile ne vom servi de 80 zile și diferența o vom socoti cum urmează:

Pe 80 zile avem interesele cor. 2350

" 10 " „ din 80 sau $\frac{1}{6}$ din 2350 = " 293

" 5 " „ din 10 sau $\frac{1}{2}$ din 293 = " 147

Pe 95 zile interesele fac așa dar cor. 2790

SFATURI.

Nutrirea melior. Meii totdeauna, începând din ziua, în care să nasc trebui bine nutriți. Dacă oia n'ar avea destul lapte, le dăm lapte de vacă ori mai bine îi lăsăm să sugă la o altă oie. Mieii berbeci de nu cumva am voi să-i lăsăm de prăsilă, deja după 2—3 zile trebuiesc jugăniți, căci așa mai bine să pot îngrășa și au preț mai bun. Nutreț de grăunțe să le dăm deja cu săptămâna a 8-a. Nutreț de îngrășare foarte bun sunt tărâțele, urliuala de cucuruz și turte de olei. Atât oile, cât și mieii trebuie să capete și sarea trebuincioasă. Tot așa e de lipsă aerizarea grajdurilor la amiazi. Curentul însă strică melior. Indata ce mielul va ajunge greutatea de 20 kg. prețul îi crește.

NOUTĂȚI

Dela fundațiunea Gozdu. Cătră sfârșitul săptămânei acesteia marea fundațiune Gozdu își ține obicinuitele ședințe anuale. — In scopul acesta toți membrii comitetului au fost invitați în capitală, pentru a lua parte la aceste ședințe. — Dela noi din Sibiu au plecat Marți I. P. S. Sa arhiepiscopul și metropolitul Mețianu, cum și dl. Parteniu Cosma, directorul „Albinei“. Din Arad a plecat P. S. Sa episcopul Ioan.

25,000 de coroane pentru cultura românească. In săptămâna trecută banca „Victoria“ din Arad și-a ținut adunarea generală obicinuită. Cu prilejul acesta conducătorii acestui frumos institut au luat hotărârea de a veni în ajutorul școlii de fete din Arad, a cărei zidire se va începe în decursul acestui an. Din venitul curat al băncii s'a pus deci la dispoziția comitetului pentru ridicarea școlii suma de 25,000 coroane, ce e drept numai în rate anuale de câte cinci mii.

Donațiunea aceasta este chemată să ușureze greaua sarcină, pe care comitetul a luat-o asupra-și, așa încât în curând se vor vedea înălțându-se în grădina largă a episcopiei din Arad zidurile trainice ale celei mai de lipsă instituții, menită să propage cultura noastră națională. Fapta aceasta să ne slujească de pildă ori de câteori vom avea de îndeplinit datorințe mari, cari fără jertfe nu se pot face.

Un dar al dlui Em. Ungureanu. Harnicul și însuflețitul luptător al cauzei noastre *Dl. Em. Ungureanu*, advocat în Timișoara a dăruit pentru „Fondul Cultural“ din Arad suma de 10,000 de coroane. Numele dlui Ungureanu îl vedem scris pe toate paginile unde vine vorba de ajutorări în mișcările noastre pe orice teren, iar persoana dsale e nelipsită dela orice adunare, unde se desbat năcazurile vieții noastre românești.

Darul acesta frumos este o nouă zală la lanțul de fapte mărețe, pe care marinosul fruntaș n'a pregetat să le îndeplinească. Recunoștința noastră a tuturor este cel mai mic semn de mulțămire ce îl putem arăta.

Alegere de preot. Dumineca trecută s'a făcut alegere de preot în comuna Roșia, fiind ales cu majoritate de voturi părintele Trandafir Scorobeț. Alegerea a fost condusă de Dr. Ioan Stroia, protopopul Sibiului.

O fundațiune de 25,000 cor. Indemnul faptelor mărețe își găsește totdeauna sălaş în sufletele oamenilor mari ai neamului nostru. Așa ni-se scrie din Lugoj, că părintele canonic *Nicolae Nestor* a făcut cu prilejul unui sfert de veac de preoție în cinste o fundațiune de 25,000 de coroane, din venitele căreia să se dea ajutoare pentru scopuri culturale și de binefacere.

Sufletele acestea mari sunt adevărații părinți ai năcăjitelui nostru popor. Sfaturile lor și neprețuitele daruri, cu care caută să aducă o sprijină înaintării noastre sunt cea mai călduroasă mângâiere, ce ni-o pot da.

Datori suntem deci să aducem acestor bravi și însuflețiți români mulțămirea noastră

și să le urăm viață îndelungată pentru a ne putea și de aci înainte călăuzi cu cuvântul și cu fapta în drumul greu al vieții noastre.

Iar jandarmii. Ce fel de oameni or mai fi și jandarmii ăștia, D-zeu sfântul îi știe. Ei cred că cu bătaia pot ajunge să păziască ordinea publică, pentru care sânt plătiți. — Să nu li-se infunde și lor odată, căci ulciorul merge la apă numai până să sparge.

Așa ni-se scrie, că în comuna Răbăkethely doi jandarmi au intrat beți într-o cărcimă, unde se afla și notarul comunei Hegedűs Loránt. Luându-se la ceartă cu ei, jandarmii nici una, nici altă l'au pus în șarță și l'au dus la Szentgöthárd să-l închidă. Aci însă autoritățile l'au pus în libertate. Jandarmii au fost luați în cercetare. Te miri, că oamenii ăștia răi mai au de a face și cu ai lor, căci pe Români destul îi îmbrăncesc.

La fondul Episcopul Nicolae Popea pentru masa învățăcelor meseriași a „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“ au mai dăruit: Ilie Stefla, blănar 20 bani; Mihail Ganea, paroh (Veneția inf.) 50 bani; Stefan Duca, notarul Reun., 20 bani; Emilian Cioranu, paroh (Reșinar), 50 bani; Ioanichie Olariu, cassar (Ilia mureșană), 20 bani și Eugenia Tordășianu, prof., 10 bani.

Omorul cu cyankaliu. Cetătorii noștri: își aduc poate aminte de afacerea locotenentului de infanterie Hofrichter, care e bănuț că ar fi trimis unor camarazi de ai săi otravă, cu gândul de a-i omori.

Locotenentul a și fost atunci închis și tras în cercetare, care acum e pe sfârșite. In timpul din urmă s'au găsit dovezi nouă, care probează vinovăția lui. Anume s'au prins nește scrisori, pe care locotenentul voia să le facă scăpate din închisoare la ai săi.

In una din scrisori cătră familia sa zice: „Vedeți, de ascundeți bainele civile, care sunt în casa din Linz!“ In alta zicea: Referitor la punctul 2 și 3 mărturisirile noastre trebuie să corespundă. A. O în F fiindu-mi rudenie nu esilit să vie ca martor. *Dă soldatului iar cece coroane.*

După cum se vede lui Hofrichter a succes să trimită și alte scrisori din temniță.

S'a căutat să se afle cine este acest A. O în F. și s'a găsit că este un unchiu al acuzatului, droghist, dela care încă a putut să-și procure otrava.

In afacerea aceasta de omor mai este amestecată și o femeie Amadea Milicevici, care a fost arestată acum de curând la Zagrab.

Vinovăția ei n'a fost încă stabilită pe deplin. Se crede numai a fi părtașă, deoarece în convenirile ei cu ofiterii spunea totdeauna că Hofrichter e nevinovat. S'a găsit că Amadea încă și-a procurat în diferite rânduri otrava, a cărei întrebuintare nu știe să o lămurească.

Cercetările ce vor urma ne vor spune, dacă într'adevăr femeia aceasta, care de altcund e în stare să facă orice fiind de un caracter slab și cu moravuri ușoare, a avut amestec în afacerea aceasta, care a costat viața unui brav căpitan din statul major al armatei.

Locotenentul Hofrichter este pus acum sub o pază strașnică și în curând va fi dat pe mâna conziliului de război.

Caz de moarte. Primim următorul necrolog: Subscriții cu inima plină de durere, aducem la cunoștința tuturor rudeniilor și cunoscuților, că iubitul nostru fiu, frate și cumnat *Florian Suciu*, după lungi și grele suferințe, fiind împărțit cu sf. taine a încetat din viață, Vineri în 4 Martie st. n. 1910, în etate 36 ani.

Rămășițele pământesti ale iubitului nostru defunct s'au așezat spre vecinică odihnă Duminecă în 6 Martie st. n. 1910, în cimitierul bisericii gr. or. din Spring. — Spring 4 Martie st. n. 1910. vād, Rafila Suciu n. Marcu, mamă Silvia și Rozica, măr. Magda, surori, Ilie Magda connat.

In amintirea iubiților răposați. Profesorul sem. dl Timotei Popovici și soția sa victoria n. Joandrea, din prilejul împlinirii unui an dela moartea neîntatului lor socru respective tată Toma Joandrea, fost învățător în Sibiu, dăruiesc fondului „Andrei baron de Săguna“ pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor meseriașilor noștri 5 cor.

colosală. Coada conține numai un fel de gaze, (aer stricat) așa încât pământeni pot fi liniștiți, că n-o să li-să întâmple nimic. Eu cel puțin știu, că am să trag liniștit cu pipa în ziua aia.

Spargere în Sibiu. La comerciantul de lichioruri Rubinstein din strada Gușteritei s'a făcut în noaptea de Joi spre Vineri o spargere. Hoții au deschis cassa de bani și au furat 36000 de coroane. Poliția cercetează.

Ultime știri.

Răsar ciupercile veninoase.

Pare a fi un blăstăm dela Dumnezeu asupra poporului nostru, căci ori de câte ori stăm în fața unor treburi mari, își viră dracul coada între noi, și când o trage rară rămân acățați de ia te miri ce oameni, de care mai înainte numai vorbe bune puteai auzi. Așa se întâmplă și acum. În scurtă vreme o să avem alegeri de reprezentanți în Casa țării. În loc să începem de pe acum lupta, să ne organizăm, să ne întindem unul altuia mână de ajutor, să dăm încoace și încolo, stăm cu mâinile în sân și ne uităm cu gura căscată la ciupercile veninoase, care își scot căciula din murdăria în care au stat ascunse.

Așa de pildă la Baia-mare, zice că ar avea de gând să pășiască deputat părintele Breban, cu program ungiuresc (creștin-social); la Ciocova un proprietar român George Breban; la Cărășau Alexe Pocol, fost învățator și acum proprietar de mine de aur în munții românești ai Moșilor; la Sasca în Bănat a pășit Vasile Meșter avocat îmbogățit pe spatele poporului nostru.

Când ajung oameni ca ăștia să întindă mâna dușmanilor noștri, mai putem noi sta cu ei de vorbă? Putem noi să sprijinim iăcustele astca, care s'au îmbuibat pe pielea Românilor și acum îi dau cu piciorul?

Dar mai sunt și alții înstrăinați asupra cărora par'că ni-e teamă să aruncăm o învinuire atât de mare cum este tradarea de neam, când știm că toată viața lor a fost până acum un șir de fapte frumoase românești.

Este părintele arhimandrit Mangra dela Orade, membru al «Academiei Române», om cu scaun la cap, care acum își dă coate cu Ungurii. Părintele Mangra ar fi lăudat grozav discursul lui Tizza dela Oradea-mare, în care noi n'am găsit nimic bun, de cât tot lucruri care ne dor la inimă.

Dealtcum a fost vorba și mai înainte, că Prea Cuvioșia Sa va candida cu program ungiuresc la Ceica, fără să răspundă ceva la acuza aceasta gravă.

Dacă într'adevăr acestea sunt intențiile părintelui Mangra, — atunci curat, să ne-a aiuns bătaia lui Dumnezeu.

Moartea doctorului Lueger.

Joi înspre Vineri în săptămâna aceasta și-a dat sufletul în mâinile Creatorului Drul Lueger, primarul Vienei, unul dintre cei mai buni și mai sinceri prieteni ai Românilor.

Lueger n'a putut suferi mândria și șovinismul ungiuresc și în toată viața lui a fost părtăș națiunilor asuprite din Ungaria. În 1907 încă când a mai fost odată greu bolnav a lăsat un testament politic, pe care îl publică acum o foaie nemțiască „Deutsches Volksblatt” din Viena.

În numărul viitor vom da amănunte asupra vieții și faptelor acestui mare bărbat politic, precum și asupra poruncilor, ce le-a lăsat cu limbă de moarte urmașilor săi.

Ca urmaș al lui Lueger este socotit Dr. Gessmann, unul dintre cei mai de seamă ereditari politici ai defunctului, care este și omul de încredere al moștenitorului de tron Franz Ferdinand.

Vieța socială

IN SIBIU. Reuniunea română de muzică și cântări din Sibiu, aranjează Sâmbătă seara în localul casinei militare o petrecere cu joc.

Publicul român este invitat pe calea aceasta să participe în număr cât mai mare. Inceputul seara la opt ceasuri.

— „Reuniunea sodalilor români din Sibiu” invită la *Convenirea socială* împreună cu cântări, teatru, tablouri vii și joc, ce se va aranja Duminică, la 13 Martie n. a. c. în sala cea mare dela „Unicum”. Corurile le dirigează profesorul Tim. Popovici. *Venitul curat e destinat pentru ridicarea unui bust întemeietorului Reuniunii Nic. Cristea.* Suprasolvirile se vor publica. Prețul de intrare este: de persoană 1 cor., insignii de joc 50 bani. Inceputul la orele 8 seara.

Programul: 1. „Mama lui Ștefan-cel-mare”, pentru cor mixt de Teodorescu. 2. Dialogul: „Cum povestea o bunică”, de Ștefan Braborescu (Mărioara Duca și Petrică Drăgoiu). 3. „Răsunet dela Crișana”, pentru cor mixt cu solo de tenor (N. Ișan), de I. Vidn. 4. Ca prin romane, comedie într'un act după Gölitz. 5. „Nu-i dreptate nu-i”, cor mixt de G. Dima. 6. „Apostolul”, poezie de O. Goga (Tablouri vii). 7. „Doina”, poezie de G. Coșbuc (Tablouri vii).

IN REGHIN, „Despărțământul Reghin” (XXVI) al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” invită la *Conferența literară* ce o va ținea dl. Dr. Nicolae Vecerdea, delegat al comitetului central al Asociațiunii împreună cu concert și teatru, condus de directorul artistic al fondului de teatru dl. Aurel P. Bănuș, în 13 Martie a. c. st. n. la 7 ore seara, în sala cea mare a hotelului orășenesc din Reghin. După reprezentațiunea teatrală urmează joc. În pauză se va juca „Călușorul”. Se va juca și comedia în 2 acte „Două lumi” de Blum, localizată de U. Gașpar.

Dări de samă și mulțămite publice.

Din Rășinari.

Tinerimea română din comuna Rășinari a aranjat în 6 Ianuarie st. v. un concert împreună cu teatru și joc, cu scopul ca din venitul curat al acestei petreceri să se procure instrumentele de lipsă pentru o fanfară a meseriașilor din loc, înființată prin muncă neobosită a dlui Nicolae Crețiu.

Ne ținem de datorință a mulțamii și pe această cale tuturor aceluora, cari au alergat și au sprijinit acest scop mareț. Mulțămim mai cu samă dlui Moise Frățilă director școlar, pentru rostirea cuvântului de deschidere în care a arătat scopul ce se urmărește, îndemnând pe toți a lucra la înaintarea comunei noastre pe toate terenele.

Mulțămim și dlui părinte E. Dancășiu pentru disertația ținută cu ocazia aceasta, pe înțelesul și priceperea poporului nostru, schițând în scurte cuvinte originea Românilor și trecând apoi la bărbății mai însemnați ai noștri. D-sa termină arătând fapta frumoasă a dlui Nicolae Severin, care în timpul producțiunii ne-a surprins cu o telegramă, prin care trimite 200 cor. în favorul fanfarei. De asemenea și tinărul Nicolae D. Vidrighin, teolog curs I a contribuit mult la reușita acestei petreceri prin predarea foarte bine a mai multor piese bine alese și bine reușite. Se mulțămeste și dlui Bucur Dancășiu, student comerc., care a luat asupra sa funcțiunea de cassar.

Venitul curat a fost 362 cor., la care adaugându-se un libel de 48 cor., depus la banca Albina, primit dela dl Șerban Lungu, — pentru care îi aducem mulțămitele noastre, — rezultă un total de 410 cor., din care s'a comandat instrumentele cu costă 339 cor. 67 bani.

La această producție au suprasolvit următorii: Man Lungu, paroh, 3 cor.; Ean. Cioran, paroh, și familia, 3 cor.; E. Dancășiu, paroh, și familia, 6 cor.; Dr. I. Bucur, medic, 2 cor.; Moise Frățilă, director școlar, și familia, 2 cor.; dșoara Alex. Jarca, 1 cor.; I. Hămbășan, cand. de adv., 1 cor.; I. Lungu, 3 cor.; Bucur Dancășiu, 4 cor.; Călimar Teofil, 2 cor.; Eugen Crăciun, 2 cor.; Nicolae Vidrighin, inv. și familia, 2 cor.; I. Țincu, 2 cor.; Irimie Dancășiu, 4 cor.; M. Măglaș, 2 cor.; N. Giurecoiu, 40 bani; M. Rășpoș, 40 bani; I. Schön, 1 cor.; Lörincz, 1 cor.

Primească acești binevoitori și sprijinitori prin a căror jertfă, fanfara numită din nimica ajunge la instrumente proprii mulțămirea noastră. Cu o ocaziune binevenită vom trimite și o fotografie ce va reprezenta chipul persoanelor din fanfară.

Comitetul aranjator.

*

Din Mohu.

La petrecerea corală-teatrală în Mohu aranjată de corpul didactic cu elevii de școală și tinerimea din loc, au binevoit a suprasolvit: dna Maria Răduțiu din Avrig 2 cor., dna Ana Ilincia din Avrig 1 cor., dl Ioan de Preda, fișcal conzistorial în Sibiu, 2 cor., dl Nicolae Drăgan, notar în Bungard, 2 cor., dl Mandl Ede 2 cor., dl Victor Cărăban, notar în Mohu, 2 cor., dl Victor Preda, anteprenor în Avrig, 2 cor., dl Gheorghe Maxim, comerciant în Avrig, 1 cor., dl Victor Slăvescu, capelan în Mohu, 1 cor., și dl Victor Pop, învățator în Cașolt, 50 bani. Intratele în total au fost 107 cor. 10 bani, spesele 91 cor. 30 bani, venit curat 15 cor. 80 bani. Pe suma aceasta s'au cumpărat cărți școlare pentru elevii săraci din Mohu.

Pentru sprijin și suprasolviri să aduce mulțămite și pe calea aceasta.

Corpul didactic din Mohu.

Aurelia Preda
învățătoare.

Poșta administrației.

Nic. Nicoa. în Moco. Am trimis din nou numărul cu călindarul.

T. S. Ru., preot în Să. Ne pare bine de interesul arătat.

Patr. Mar. în Lum. Dela noi merge foaie regulat. Am trimis din nou nr.ii 6-8.

Mai multora. Am trimis tot numărul dela începutul anului încoace, afară de nr. 1 și 4, din cari nu mai avem. În schimbul acestora se trimite la toți nr. de Crăciun cu călindarul de părete.

Turda. Noi nu suntem de vină, dacă mulțămite publică nu a fost completă. O rectificare nu se poate publica, mai cu seamă, că totul se învârte în jurul la 2 cor.

Vulcan. Mulțămite publică nu se poate publica, fiindcă nu e iscălită de cine a trimis-o. Pe de altă parte mulțămite publice nu putem publica gratis din întreaga țară. Publicul cetitor așteaptă alte lucruri se aște din foaie, ear nu că cineva a suprasolvit cățiva bănușila o petrecere din cutare sat. Lucruri de acestea interesează numai comuna respectivă și încă cățiva pușini din jur, prin urmare se pot face ușor numai în foi locale. Altcum stau lucrurile la o foaie, ai cărei cetitori sunt răspândiți peste țara întreagă.

Decât noi căutăm să mulțămim pe toți într-o cât se poate. De aceea publicăm mulțămite publice în partea mai din urmă o folie pe lângă o taxă modestă din care să se acopere măcar în parte spesele cu tiparul respectivei mulțămite.

Spre orientare mai multora, fiindcă ni-se trimite atâtea mulțămite publice, încât ar fi de lipsă a umplea pagini întregi cu ele. Prin aceasta am putea însă mulțămim pe cățiva, dar am supăra, prin scurțarea materialului foii, pe mulți alți cetitori.

Ni. Tu. în Zorl. m. Dela noi se trimit foaie regulat. Am trimis din nou nr.ii 6-8.

Lazar T. în Sem. Despre tot felul de samăntă adresează-te la „Reuniunea agricolă din Sibiu”, ear asupra celorlalte mărfuri, ce voești se cumpăra, și să răspunde un neguțător de aici, căruia i-am dat adresă Diale.

S. în Măgărei. Urmează răspuns în aceste zile. De altcum se poate face totul conform dorinței.

Red. resp. Nicolae Bratu.
Editura și tiparul: „Tipografia Poporului”

Loc deschis.

O pompă ideală se poate numi pompa cu lanț „Omega”, care este una dintre cele mai ieftine, cum și foarte ușor de așezat. Se trimite pe lângă o garanție de 3 ani dela „Intreprinderea ungară de pompe cu lanț”, asupra cărui inserat se atrage atențiunea.

Din împletituri de sârmă să fac cele mai bune, mai ieftine și mai practice îngrădituri. Cea mai bună invenție pe acest teren este împletitura de sârmă-Hungaria, care e cel mai perfect și mai ieftin produs al industriei de împletituri de sârmă. Împletitura Hungaria este patentată în toate statele culturale și să bucure de mare iubire la noi și de mare interes în străinătate, în urma numeroaselor sale avantajii. Singura producătoare a împletiturilor patent Hungaria este fabrica de bun renume de împletituri de sârmă și îngrădituri de grații a lui Alexandru Haidekker, Buda-pestă, VIII. Ullői-ut 44/84 unde să fac și grații de construcție de fer și porți, cum și sârmă cu ghimpi de oțel nikelate și tot felul de astfel de articli în execuția cea mai fină și cu prețurile cele mai moderate. Cu preț-curant ilustrat și cu premlinar de spese, după datele trimise, servește cu plăcere fabrica.

Dr. Ilie Iancu

medic

71 1-3

Sibiu, Strada Urezeului 12, etajiu.

Ordinează: dela 1/2 11-12 ore.

PUBLICAȚIUNE.

În comuna Orlat se va ținea

târgul de țară

în 24 Martie 1910 st. n.

În această zi se ține dimpreună cu târgul de mărfuri și

târg de vite

de tot soiul. 82 1-2

Orlat, în 2 Martie 1910.

Primăria comunală.

Se caută un morar

la o moară cu 2 pietri mănate cu motor de ulei. Doritorii să se adreseze la Ioan Iordache în Săcădate. 83 1-8

Înainte de nașterea

copilului câștigă tinăra mamă puteri nouă în EMULSIUNEA lui SCOTT și cu puterile aceste pot fi de viață. Rezultatele surprinzător de rezezi și efective surprind și îmbucură.

Emulsiunea lui Scott

ușor de mistuit și are gust plăcut. O încercare te poate convinge, în ce măsură să potrivește tocmai în acest caz EMULSIUNEA lui SCOTT.

Emulsiunea lui Scott

alungă oboseala alăptării, îmbogățește și înmulțește laptele și îmbucurează fața copilășului. EMULSIUNEA lui SCOTT e recunoscută ca cea mai bună Emulsiune.

Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 f.

Să capătă în ori și ce farmacie.

Garantăm
cu marca
pecarul — ca
anual procedurii
lui Scott.
227 25-28

Se poate căpăta în tot locul

Kalodont

26 7-42 a lui Sarg

cremă de dinți neînconjurat de lipsă păstrează
dinții curați, albi și sănătoși.

„SECAȘANA“

casă de credit și economii, societate pe acții în Ludoșul-mare (comit. Sibiu).

Convocare.

Domnii acționari ai casei de credit și economii „SECAȘANA” sunt invitați prin aceasta în virtutea §-lui 29 din statutele societății la a

II-a adunare generală ordinară

ce să va ținea în Ludoșul-mare în 25 Martie st. n. 1910, la oarele 11 a. m. în localul băncii cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea adunării generale. 80 1-1
2. Bilanțul anului de gestiune 1909 și raportul direcțiunii.
3. Raportul comitetului de supraveghiere și propunerea acestuia.
4. Distribuirea profitului net realizat.
5. Fixarea prețului marcelor de prezență pe anul curent.
6. Modificarea unor dispozițiuni a statutului.
7. Alegerea alor 2 membrii în direcțiune pe termen de 1 an; și a 1 membru în comitetul de supraveghiere pe termen de 2 ani.

Domnii acționari, cari voiesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați în conformitate cu § 32 din statutele societății, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență cel puțin cu 1 oară înainte de începerea adunării la casa societății în Ludoșul-mare.

Ludoșul-mare (Nagyludas) în 9 Februarie 1910.

Direcțiunea.

Activa. Contul Bilanțului cu 31 Decembrie 1909. Pasiva.

	K	f		K	f
Casa în numerar	465	11	Capital social:		
Cambii de bancă	74,359	—	300 acții a 100 Cor.	30,000	—
Imprumuturi ipototecare	16,413	—	Fond de rezervă	1,002	82
Imprumuturi pe Obligațiuni cu cavenți	44,550	20	Fondul de penziune	61	45
Mobilier	400	—	Fondul cultural	196	66
după amortizare	50	—	Depuneri spre fructificare	25,920	60
Interese anticipate de reescont și alte			Reescont	43,745	27
imprumuturi	598	10	Diversi creditori	32,973	00
Interese restante	1,998	16	Interese trans. anticipate	2,071	14
			Profit curat	2,761	93
	188,733	57		138,733	57

Debit. Contul Profit și Perderi. Credit.

	K	f		K	f
Interese:			Interese:		
pentru depuneri spre fruct.	1,413	20	de escont	4,139	75
reescont	2,373	71	de imprumuturi ipototecare	1,442	89
Cont-curent	1,529	68	de imprumuturi pe oblig.	3,680	20
alte imprumuturi	462	95	cu cavenți	9,262	84
	5,779	54	Provizțiuni și alte venituri	1,487	05
Spese:					
Salare	1,000	—			
Marce de prezență	35	—			
Chirie	100	—			
Imprimare, registre, încălzit,	539	16			
luminat etc.	40	47			
Porto postal	370	97			
Contribuțiune	72	82			
10% dare după inter. de	50	—			
depuneri	2,761	93			
Amortizare din mobilier	—	—			
Profit curat	10,749	89			
	10,749	89			

Ludoșul-mare (Nagyludas) la 31 Decembrie 1909.

Ier. Spornic m. p.
director executiv

A. Staicu m. p.
CASAR

DIRECȚIUNEA:

Ioan Cosma m. p. Moisă Popp m. p. Ioan Mărginean m. p. Romulus Luca m. p. A. Staicu m. p.
prezident

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine și consonanță cu registrele institutului.

Ludoșul-mare (Nagyludas) la 9 Februarie 1910.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Nicolau Dobrota m. p. Ioan Staicu m. p. Iacob Manuil m. p. Ioan Neamțiu m. p.
prezident.

Casă de vânzare.

În Sibiu, Poarta Turnului, să
aia de vânzare o casă frumoasă, constatătoare
din 4 odăi și 3 culine, curte, șură și pivniță.
Casa e instalată cu lumină electrică și e foarte
potrivită pentru o cărcimă cu boltă, măieraiu
etc. Informațiuni se dau la administrația
„Foii Poporului“.

79 1-5

Să cauta

78 1-

2-3 măiestri cărămidari

cari sunt capabili de a lucra cu mate-
rial solid. Doritorii de a se angaja la acest
lucru să se adreseze la **Laurențiu
Luca, în Mediaș-Medgyes.**

Un rotar român

caută un loc potrivit spre a se așeza într-o
comună românească. Respectivul lucrează ro-
tăritul, măsuritul și bărdășitul. Binevoitoare
înștiințări sunt a se adresa la

75 1-3

George Bica

Gușterița, Nr. 104 (lângă Sibiu)

Două mașini

aproape nouă, în stare foarte bună, dintre cari
una e mașină de ciorapi, iar alta mașină de
cusut pentru pantofari sistem *Singer (Links-
arm)*, pe lângă prețuri foarte favorabile să
pot cumpăra în Săliște la Nr. casei 1263.
66 2-3

Cea mai bună, mai sigură
și mai ieftină fântână cu
77 pompă este 1-10

Omega pompă cu lanț

Fiindcă dă foarte multă apă,
Fiindcă o poate purta și un
copil mic,

Fiindcă nu îngheață și nu se
ruinează,

Fiindcă se poate așeza și re-
para de oricine.

Garanție pe 3 ani.

Prospecte gratis.

Intreprinderea ungară de pompe cu lanț
J. FARKAS, Budapeșt, Felső-Erdősor 12.

Inseratele

numai atunci au valoare mare,
dacă se răspândesc pretotindenea,
în toate țările, în toate cercurile
sociale. Pentru acest scop se oferă
îndeosebi inserarea în »FOAIA
POPORULUI«.

Informații se dau și comande
se primesc în administrația »FOII
POPORULUI«.

Ne mai pomenit!!

600 bucăți împreună cu un orologiu
de buzunar

numai cu Cor. 5 50.

Un orologiu de buzunar din argint-Gloria, An-
ker-Remont cu minutar, împreună cu un lanț aurit,
cu garanție de 3 ani, un ac excelent de cravată cu similitudine
brilant, 1 inel aurit cu peatră imit. pentru domni
și dame, 1 garnitură minunată de bumbi de manjete,
de gulere și de pept, gar. 8%, aur double, 6 bucăți
batiste de in veritabile, recvizite de scris eleg. de
nikel pentru buzunar, 1 oglindă de toaletă escelente
de etui, 72 buc. penițe engleze de cancelarie, un al-
bum cu cele mai frumoase chipuri din lume, și încă
400 diverse obiecte, neincunjurate de lipsă în casă.
Toate la oaltă cu orologiu cu tot care singur are
valoarea dublă costă numai Cor. 5 50. Expediție per
zambursă prin

casa de export 12 4-

H. SPINGARN, Cracovia, Nr. 136.Nenumărate scrisori de mulțumită și comande nouă
primite. Pentru ce nu convine banii numai decât retour.

Tipografia Poporului, Sibiu.

„FRĂȚIETATEA“, institut de credit și economii, societate pe acții în Sadu.

Convocare.

Domnii acționari ai Institutului de credit și economii »Frățietatea«, societate pe
acții sunt invitați prin aceasta la a

III-a adunare generală ordinară,

ce să va ținea în Sadu, în casele institutului în 20 Martie 1910 st n., la 2 oare după am.
eu următoarea

ORDINE DE ZI:

76 1-1

1. Raportul direcțiunii despre rezultatul gestiunii anului trecut.
2. Deciziune asupra bilanțului anului 1909, pe temeiul raportului prezentat de comi-
tetul de supraveghiere.
3. Darea absolutului membrilor direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
4. Deciziune asupra împărțirii profitului net.
5. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1910, pentru membrii direcțiunii și comi-
tetului de supraveghiere.

Sadu, la 3 Martie 1910.

Direcțiunea.

Activa.

Bilanț la 31 Decembrie 1909.

Pasiva.

Activa.		Pasiva.	
	K f		K f
Cassa	2,511 19	Capital societar	25 000 —
Cambii	118,833 78	nevărsat	5,774 —
Obligațiuni asigurate cu ipotecă	30,809 —	Fond de rezervă	1,365 —
Obligațiuni neintabulate	3,017 —	Depozite spre fructificare	93,537 29
Cont curent	1,725 —	Reescont	47,417 —
Imobii	8,097 22	Dividendă neridicată	70 —
Acții dela bănci	200 —	Creditori	42 25
Spese de fondare	340 —	Interese tranzitoare anticipate	1 173 66
amortizare	90 —	Profit curat	2,711 99
Mobilier	645 40		
amortizare	45 40		
	165,543 19		165,543 19

Debit.

Profit și Perderi la 31 Decembrie 1909.

Credit.

Debit.		Credit.	
	K f		K f
Interese :		Interese :	
după depuneri	4,327 47	dela cambii escontate	8,717 05
după cambii reescontate	2,549 70	dela împrumuturi pe oblig. intabulate	2,116 41
Spese :		dela împrumuturi pe oblig. neintabulate	218 78
chirie, luminat, încălzit etc.	1,052 79	Proviziiuni	11,052 24
marce de prezență	462 —		909 74
Contribuțiune :			
directă	289 89		
10% după interese de depuneri	482 74		
Amortizare :			
din spese de fondare	90 —		
din mobilier	45 40		
Profit net	2 711 99		
	11,961 98		11,961 98

Sadu, la 31 Decembrie 1909.

Victor Florian m. p.,
prezident și conducător.Dr. Vasile Dan m. p.,
membru al direcțiunii.Ioan Popica m. p.,
membru al direcțiunii.Ioan Cădea m. p.,
membru al direcțiunii.Constantin Dăncăneț m. p.,
membru al direcțiunii.Ioan Pasca m. p.,
membru al direcțiunii.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele
principale și auxiliare ale societății purtate în bună regulă.

Sadu, la 28 Februarie 1910.

Comitetul de supraveghiere:

Petru Tincu m. p.

Ioan Tattu m. p.

Dimitrie Popica m. p.

Ioan Marin m. p.

P. & I. Mihăltian

măestri pantofari

Sibiu, strada Turnului Nr. 21.

Depozit de încălțăminte gata lucrate în atelierul propriu, pentru bărbați, femei și
71 copii. La comande ajunge N-rul lungimei și lățimei. 1-3

La caz că nu corespund, să primesc înapoi în schimb.

Cercetează târgurile mai mari din țeară, precum: **Hu-
nedoara, Mediaș, Alba-Iulia** etc. etc.

Atelier special pentru comande, cari se execută
foarte prompt și conștiențios.

Lucru solid.

Prețuri moderate.

„Sucursala băncii comerciale ungară din PESTA“

Sibiu, Piața mare Nr. 2.

Inființată în anul 1841. • Capital de acții de rezervă Cor. 94,000.000. — • Centrala în Budapesta.

Primește bani cu libele de depunere

și plătește fără nici o abdicere, pe lângă cea mai favorabilă percentuare.

Darea după interese o plătește institutul din al său, dela 1 Ianuarie 1910.

cumpără și vinde rente, scrisuri de amanetare, acții, losuri, cum și monede de aur și argint, primește hârtii de preț pentru păstrare și administrare, încasează cupoane și efecte sortite, asigurare contra perderilor de curs la sortiri procurare de cauțiuni de căsătorie pentru militari.

☛ Toate informațiile dorite să dau cu plăcere. ☛

69—

Dr. Nicolae Ittu

medic

SIBIU, Strada Cisnădiei Nr. 43, etajiu

Ordinează: 9—1/2, 11 și 3—1/2, 5 oare.

La măcelarul Nicolae Murășan, Sibiu, strada Turnului Nr. 25 (închisoarea veche), să afle de vânzare

carne de miel

în toată ziua proaspătă și cu prețurile cele mai ieftine. 70 2—3

De dat în arândă.

În comuna Săliște, lângă Sibiu, este de dat în arândă o moară de apă, cu 2 pietri, numită „Moara Hertii“. Totul în stare bună. Doritorii de a lua în arândă să se adreseze la proprietarul Ioan Bărsan sen., Szelistye, comit. Sibiu. 65 2—2

De vânzare

o casă nouă, zidită în stil nou, împreună cu o grădină frumoasă. A se adresa în Sibiu, Hopfengasse Nr. 13. 58 3—3

Pe

locurile de pășunat

ale bisericii evanghelice din Roșia-săsească, numite „După pădurea ursului“ și „Böckert și Rothbach“, sunt de ocupat încă ca- 150 locuri, à 17 coroane, din cele 330 locuri ale întregului complex de 540 jugăre, ee au fost înstrăinări se primesc până la 1 Aprilie 1910 st. n. Primirea se face după rândul în care au intrat cererile. Informațiuni mai deaproape la

Roșia-săsească, 1 Martie 1910.

69 2—2

Presbiteriul evang. A. B.

Asigurare.

O bancă de asigurare populară caută achizițori capabili, pe lângă salariu fix și proviziune. Pentru începători neversați în afacere retribuție după calificare. Oferte cu referențe și copii de atestare să se trimită sub chifre „Popular“ la administrația acestei foi. 59 3—3

Valoroasele cărți

ale savantului canonic

† Dr. Augustin Bunea

1. *Mitropolitul Dr. Ioan Vancea de Buteasa*, schiță biografică, Blaj 1890, 20 fil.
2. *Cestiunea din dreptul și istoria bis. române unite*, Blaj 1893.

Partea I. 269 pag. 2 cor.

Partea II. 400 pag. 8° 1 cor. 50 fil.

3. *Istoria scurtă a bisericii rom. unite cu Roma*, în șematismul Arhidiecezei de Alba-Iulia și Făgăraș pe anul 1900, costă 8 cor.

4. *Episcopii P. Aron și Dionisie Novacovici*, sau istoria Românilor transilvăneni dela 1751 până la 1764, Blaj. 1902. Prețul 4 cor. 50 fil.

5. *Dizcursuri, Autonomia bisericească, Diverse*. Prețul 5 cor.

6. *Ierarhia românilor din Ardeal și Ungaria*, 3 cor.

7. *Mitropolitul Sava Brancovici* 1 cor. 50 fil.

8. *Amintirea lui T. Cipariu* 50 fil.

Se află de vânzare la »Foaia Poporului« Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12.

Scânduri

de prima calitate, pe lângă cele mai ieftine prețuri și serviciu real se află de vânzare la 74 2—6

S. Pollak

negustorie de lemne

SIBIU, strada Trei-stejari Nr. 9

☛ **Epilepsia.** Cine suferă de epilepsie, nevoie și alte boale de aceste nervoase, să ceară o carte de deslușire, care să capătă gratis și franco prin »Priv. Schwanen-Apothek«, 177 Frankfurt a M. (Germania). 34—52

Nici când!

nu mai schimb altul cu săpunul meu, de când folosesc săpunul de lapte de crin-Steckenpferd (marca Steckenpferd) de Bergmann & Co. Teschen a. E. fiindcă acest săpun rămâne singur cel mai eficient decât toate săpunurile medicinale, cum și pentru îngrijirea unui teint frumos, moale și delicat. Bucata cu 80 fileri să capătă în toate farmaciile, drogheriile și parfumeriile etc. 40 5—40

Prima fân presat

300 măji metrice

sunt de vânzare la

Eduard Zimmermann,

38 4—6

SIBIU, Bahngasse Nr. 14.

Ai D-ta deja Carte gratis?

Dacă nu, atunci silește-te ca să ajungi în posesiunea unei astfel de cărți.

Noi avem o lectură foarte interesantă, care conține instrucțiuni folositoare pentru bolnavi și fideosebi scrișă cu considerare la avantajile produse de curentul electric galvanic, întrebunțat la diferite boale de nervi. Bolnavi, cari după multe in-

cercări nu s'au mai putut însănătoși, vor afla desigur mângâiere și ajutor în această lectură. Cura medicală cu folosirea curentului electric aduce de multe ori ajutorul dorit acolo unde băi, masaje și medicamente n'au ajutat nimic. Contra slăbirii generale a nervilor, îngreundri reumatice, lipsa de somn, neuralgie, îngreundri de mistuire, tot felul de slăbiri, lipsă de sânge și alte boale de femei a dat dovezi escelente metoda de cură electrică.

Cere D-ta această carte și noi îți vom trimete-o

55 gratis și franco 1—3 sub cuvertă închisă, fără nici o îndatorire.

Electro-Vitalizer, Instit. de ord. med.
Budapesta, IV. str. Semmelweisgasse 4, Mezzanin 51.
Oare de ordinațiune în zilele de lucru dela 1/2, 10—1 oară și dela 3—6 oare, Duminica și în sărbători dela 10—12 oare.

(upon pentru o carte gratuită.)

Cătră Electro-Vitalizer, institut de ordinațiune medical.

Budapest, Semmelweisg. 4, Mezzanin 51. Binevoit, vă rog, a-mi trimite o broșură din lucrarea d-vo.: »Tratat despre electroterapia modernă« gratis și franco.

Numele:

Comuna:

Judetul, comit.:

De tăiat jos!

Am onoare a face cunoscut onoratului public **depozitul meu de mărfuri:**

Secția I: **Albituri pentru domni și doamne, gulere, manșete,**
rufe de tricot, lână și bumbac.

cel mai bogat asortiment de cravate, de
ciorapi și articli de legat, indeosbi cio-
rapi pentru bălați, cea mai bună calitate;
819 12-26

Secția II: mai nainte M. Daniel: stoffe de haine, barchente, flanele de tenis, perină și haine de pat, articli de blănărie.
Jolgiuri și șifoane, albituri pentru dame, coperitoare cusute, de vată, garnituri, fețe de masă și coperi-
toare de pat, cele mai bune corsete de fason, șaluri și năfram, stoffe de dantelă și
de perdele, covoare înaintea patului și în casă și linoleu. Cele mai bune oxforduri
pentru cămăși, materie pentru șorțe, vinete și albastro.

➔ Mănuși glacé și de stofă escelente! Articli
de blană și de stofă, cu prețuri reduse.

Gustav Zimmermann, Piața-mare 1.

Nu mai cu **15 fl.** face din
materie de lână de oaie sau camgar
**un rând de haine pentru
domni sau un pardesiu**
după măsură și croitura cea mai nouă

Stefan Binder, croitor de domni
Sibiu, Poschen Gasse Nr. 8.

Bluze de postav pentru pompieri
dela 4 fl. în sus. 564-12

Nobilitări de vițe de vie și surcei.

Deja acum incheiu contracte de livrare pen-
tru toamna acestui an sau pentru primăvara anului
viitor, pentru toate cantitățile, cu prețurile cele mai
ieftine.

Spre scopul de a-mi mări stabilimentul meu
sunt aplicat a opera în comun cu proprietari de vii
sau cu comercianți, ca Asociație.

Correspondență în limba română maghiară și
germană.

Adresa: Alexandru Szűcs Finl, cultivător de
vii, Bihardiószeg, Ungaria 289 21-26

**Picurii de stomach
de Brády**
cu

Maica Domnului de Mariazell
ca marcă de scutire,

și pentru aceasta numite „picurii de
stomach de Mariazell”, sunt cel mai
bun leac, valorat de 80 ani, contra
la orice suferință de mistuire,
arsuri de stomach, îngrășare,
dureri de cap și de stomach,
colică, insomnie, lipsa de sânge,
anemie etc. Să capătă în farmacie
cu prețul de 80 fileri și Cor. 140.
6 sticle cu 5 Cor. 3 sticle duble cu
Cor. 450, expediază franco produ-
centul C. Brády, farmacia „Regele
Ungariei”, Viena, I. Fleischmarkt 1. Depou 241.

Să fim atenți la marca de scutire cu Maica
Domnului de Mariazell, pachetare roșă și subscrie-
rea, ca pe chipul din clișeu de aci. 9 9-20

■ **5500** ■

de certificate dela medici și privați au-
tenticate de notariul public dovedesc, că

Caramellele de piept

cu cei trei brazi

ale lui Kaiser

delațură mai bine

250 18-24

TUSA

răguseala, troacna, catar,
tusa măgărească

Pachet 20 și 40 fileri. Doză 60 fileri.

Să capătă la Iosel Zimmermann
Sibiu la Ianos Budaker in Szé-
kely-Keresztur (Cristurul-săcuș) cum și în toate farmaciile, droghe-
riile și băcăniile mai bune.

**Lemne de foc,
mărunte și leături**

in mic și cu vagonul să aflu la

Eduard Zimmermann
Bahngasse 14.

323 10-12

Vinuri de masă escelente,

litra cu 40 și 48 fileri la cumpărare
de cel puțin 50 litre ofere negustoria
145 89- de vinuri

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezoai 20

Singurul institut de asigurare ardelean

„TRANSYLVANIA“

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recu-
noscute de cele mai ieftine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățatori și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele
confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu
plătire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru
serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigu-
rări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asi-
gurări de pagube la apadncte. 18 7-

Sumele plătite pentru pagube de foc până la
finea anului 1909 K 4.831,168.51
Capitale asigurate pe viață
achitate 4.571,035.31

Starea asigurărilor cu (foc K 112.045,412-
sfârșitul anului 1909 (viață) 10.847,132-
Fonduri de întemeiere și de
rezervă 2.309,387-

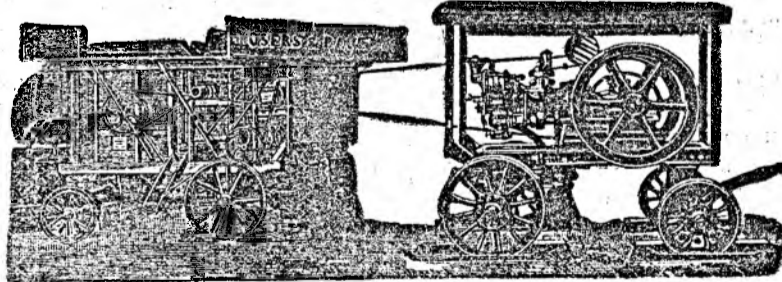
➔ **Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice
informații în birourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.**

Persoane versate în Acuziții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile.

Osers și Bauer fabrică specială pentru
construarea de motoare.

VIENA XX., Dresdnerstrasse 81-83/a.

Filială pentru Ungaria: **BUDAPESTA VI., Podmaniczkygasse 18.**

Locomobile cu benzin

Fabricate recunoscute de clasa primă. Garnituri complete de imblătit.
Motoare ou benzin. Motoare cu gaz sugativ.

Forța de mânăre cea mai ieftină din prezent (2-3 fileri spese de mânăre).
Preste 1000 aranjamente în mânăre. Condiții de plată favorabile. Preliminar de spese
gratis și franco.

In timpul din urmă am furnizat garnituri de imblătit între altele următoarelor firme:
Schlosser Ioan, Sas-Vesens, 8 HP aranj. de imblătit. Pop Antonie, Bucurdea-vinoasă-ungu-
rească l. Alba Iulia 8 HP aranj. de imblătit. Nicolae Băcilă, Nucet, l. Sibiu, 10 HP aranj. de imblătit.
Fark Mihály Felső-Bajom, 4 HP aranj. de imblătit. Nuszbaum Aron, Bethlen-Sz. Miklós 4 HP aranj.
de imblătit. Doczy, Csikszereda, 10 HP aranj. de imblătit. 39 49-

Pentru Transilvania reprezentant general **Sam. Wagner** fabricant în Sibiu.

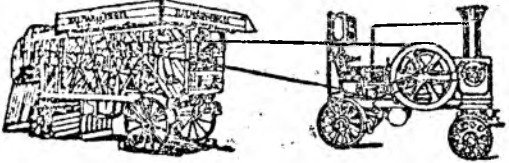
Dirigiu cu numărătoare prima-premi și diplome de onoare.

Fabrica de motoare și de mașine

Kalmár și Engel

Budapesta V., Lipót-körút 22.

Își recomandă motoarele de benzin, locomobilele de benzin, precum și motoarele sale de gaz sugativ, cele mai simple și întocmite pentru mașine de îmblătit și pentru mănarea de mori, cari se pot vedea ori și când puse în mișcare în V. Lipót-körút 22.

Garanță deplină pentru îmblătit esecelent!
302 Novitate singur esistentă! 16-20

Aceste motoare, au mers uniform, și în urma construcției lor foarte simplă să pot manua ușor și de cel mai neespert om.

Listă de preț gratis și franco.
Prețuri ieftine de plătit în rate!!

Voi ești să te însori?

Suntem imputerniciți din partea mai multor dame (între cari uncele cu copii nelegiuiți sau cu scări trupești etc.), cu avere dela 5-500,000 cor. să te căutăm soți potriviți. Numai domni (și fără avere), cari au gânduri serioase și nu sunt împiedecați pentru o căsătorie grațioasă să scrie pe adresa

L. Schlesinger
BERLIN 18, Deutschland

212 28-52

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment, Capsici comp.,

Inlocuitor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care s-a folosit de mulți ani ca fricțiune sigură la podagră, reumatism și răceală.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în ștulele cu marca de scutire „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40 și Cor. 2- să capătă aproape în toate farmaciile. Deposit principal la Ioan Török, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Leul de aur“ în Praga. :

Șoseaua Elisabeta Nr. 5 nou.

Expeditie zilnică. 242 23-26

Primul atelier

de pantofărie și cizmărie pentru bărbați, femei și copii

GEORGE LIMPEDE

măiestru pantofar și cizmarlu

Sibiu, strada Ocnei Nr. 17.

Execută tot felul de încălțăminte, dela cea mai simplă până la cea mai fină, pe lângă prețuri moderate.

62 2-

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștința P. T. publicului, că subscrișii am înființat în comuna Avrig (Felek) comitatul Sibiu

o țiglărie de cement

și oferim țiglă de cement cu rosturi în diferite culori, lungimea e 39 cm. și lățimea 23 cm.

Mai departe oferim cărămidă, troci în diferite mărimi, trepte etc. toate din cement.

I. RĂDUȚIU & Comp.

47 4-10

MOBILE

folosite, cu bucată cum și aranjamente complete de odăi

cumpără la permutări, transferări și alte ocazii și vinde de aceste cu prețuri convenabile

MARTIN LANG, măiestru măsar

SIBIU, Kälbergasse Nr. 2 și 6.

Toate lucrările pentru zidiri, cum și reparaturile să preiau în atelierul meu, în casa proprie Kälbergasse Nr. 6 cum și în localul de boltă Kälbergasse Nr. și să eșecută prompt și solid.

268 6-

BALSAMUL

farmacistului A. THIERRY

— Scutit prin lege. — 10 8-26

Singurul veritabil cu călugărița ca marcă de scutire.

Are efect sigur la toate îmbolnăvirile organelor de respirație, tuse, scuipat de flegmă, răgușală, catar de gât, boale de plămâni, sgârciuri de stomah și alte dureri de stomah, aprinderea tuturor organelor interne, lipsa de apetit, mistuire grea, îngrășare etc. Estern la toate durerile de gură, durere de dinți, rane de arsură, junghieri de membre, bube, special influenza etc. 12 sticle mici sau 6 duble sau o sticlă de familie specială, pentru călătorie Cor. 5.

Alifie de centifolii a farmacistului A. THIERRY

singura veritabilă, de efect surprinzător, sigur și neajuns, chiar și la răni vechi, fel de cancer, umflături, răni, aprinderi, picioare slabe, abscese, depărtează toate corpurile străine, materiile de coptură, face adeseori de prisos operații duroroase.

2 doze Cor. 3-60.

Să ne adresăm la

Farmacia-Ingerul protector a lui A. Thierry în Pregrada lângă Rohitsch

Allein echter Balsam aus der Schutzensel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch Sauerbrunn.

Balsamul A. THIERRY

Viță oțtoite de vie

la sortare conștiențioasă, recunoscută în țara întreagă

Port-altoi americani

deplin dezvoltate și crescute în teren deluros,

Vițe nobile europene,

la cele mai bune soiuri de vin și de filigorii și pentru struguri de masă

Pădureți de acăț și gledioci

liferează cu prețuri moderate

Pepiniera primă ardeleană alui

Mihail Ambrosi
la Mediaș (Medgyes Nagyküllömege).

Prietinel viierului 254 23-

catalog al soiurilor și prețcurant împreună cu instrucțiune populară și practică pentru plantarea viilor să trimite la cerere ori și cui gratis și franco.

Auleol

Afurisita de tuse mă inneacă.

La tuse, răgușală și întrocănare ajută sigur și repede

Pastilele de piept ale lui Egger

au un gust admirabil și nu strică pofta de mâncare.

Un carton 1 cor. și 2 cor.
Carton de probă 50 fl.

Depoul central:

farmacia „La palatin“

Budapest, VI., Vázzi körut 17.

Trălască!

Pastilele lui Egger mă scăpară iute.

In Sibiu să poate căpăta la Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummel, Karl Pissel, August Teutsch.

In Sebeș la Wilhelm Lederhilger și Ludvig Binder.

240 24-26

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etajul I.

Deposit de confecțiunea de pălării de modă de cea mai eleganta și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneză și pariziene. 86 49—

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, str. Cisdăiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de lână
in mare asortiment

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenților confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți.

În casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore. 81 39—

Uniforme pentru voluntari, caza și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă

Am onoare de a aduce la cunoștința preșonorațului public călător, că neocupându-nici o oboseală precum și cheltuială am renovat hotelul, restaurantul și cafeneaua condusa de mine de 10 ani sub firma

„HOTEL MIHAIU“
Strada Turnului (Saggasse) Nr. 11

adaptându-le conform cerințelor timpului și comodității onor. public călător.

Odăi confortabile și curate incl. luminat și serviciu dela cor. 1-60 în sus.

Odale de scaldă

Cafenea și restaurant de mână prima clasă. — Bere proaspăt și anume sioiană de Habermann, bere neagră de trei stejari și bere Dreher de Steinbruch, precum și vinuri curate și naturale de butoi sau butelii.

Mulțumind pentru încrederea dovedită față de mine și până acum în o măsură atât de mare, rog a mi-o păstra-o, onorându-mă și pe viitor și semnez

Sibiu, 1909, Septembrie.

cu stimă

IOAN MIHAIU

hotelier și propriet.

247 19—

Ingrădituri uimitor de ieftine! Invențiune senzațională!

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc superioritatea neîntrecută a

împletiturii Hungaria

patentată. 34 4-12

Să fabrică numai din sârmă suflată cu zinc! Nu e de lipsă să fie văpsit. Prețul per metru cvadrat 30 fileri și mai sus.

Să poate procura la singurul fabricant:

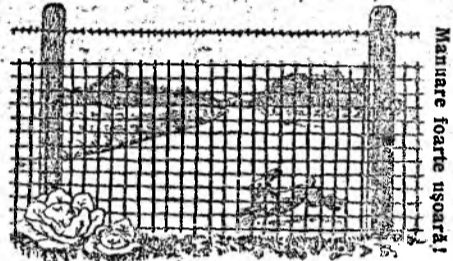
Alexandru Haidekker

fabrică de țesătură de sârmă, de ingraditură din împletituri și de

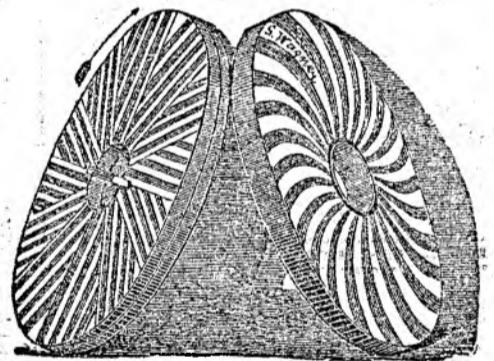
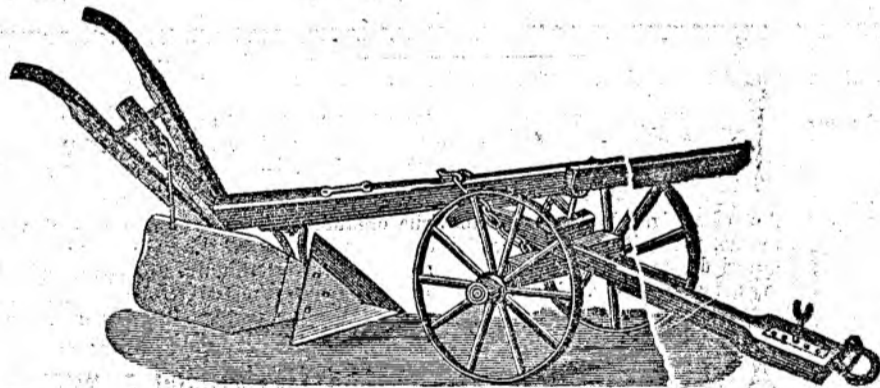
Budapesta VIII, Ūlői út 48/84.

Serviciu ieftin, repede și conștientios. — Prețurent ilustrat, gratis și franco.

Foarte corăspunzător!

Maniere foarte ușoară!

Sam. Wagner, Sibiu, Piața Fânului Nr. 1.

Prima turnătorie de fer sibiană, fabrică de mașini agricole, atelier mare de mori și prăvălie de fer.

Am onoare a aduce la cunoștința Onor. public, că sunt foarte bine asortat cu diferite **Motoare încălzite cu benzin sau gaz sugativ dela 2 cai putere în sus**, — precum și tot soiul de **Mașini agricole** dela plug și până la treierători de orice mărime, **Mașini de secerat** și de **cosit iarba**, sistem Mc. Cormick Plano, asemenea **Mașini de lână** și **Piuă**, **Mori** de orice mărime, **Cilindre la mori** pentru asortat făina, **Pietri de moară** de orice calitate, cu prețurile cele mai reduse și condițiuni extra avantajoase.

Cataloge și informațiuni la cerere franco și gratis. 64 2-6

